

A V E M A R I A

NOVEMBER 1944

LETNIK 36

AVE MARIA

36. LETNIK

NOVEMBER, 1944

Kaj je kje na straneh te številke?

Za čas, za večnost — J. L.....	str. 1
Poslednja pot — Dr. F. J.	3
Naši dragi rajniki — C. P.	6
Usmiljenje preko groba — Dr. F. J.	8
Ali je komunizem res proti veri? — J. Šimenc.....	10
Misli o Rimu — škof Srebrnič	13
Iz pisem misijonarja Franca Pirca — P. B. A.....	14
Modrost v pregovorih	16
Tonče s Sloma, seloletna povest— P. Bernard	
Ambrožič O. F. M.	17
Križem kraljestva križa — P. B. A.	17
Molimo rožni venec — Šolska sestra	22
Fraznik Marijinega darovanja — P. Miršek	23
Lemontski glasnik	26
Molitvena fronta	27
Razgovor z upravnikom lista	28
Tretji red sv. Franciška — P. Marcel Marinšek.....	31
Petstoletnica sv. Bernardina iz Siene	32
Very Rev. Matija Šavs — poroča Father John Ferlin..	34

AVE MARIA

mesečnik za slovenske katoličane v Ameriki.

Prinaša vzgojne in nabožne članke, kakor tudi povestice in druge slovenske spise pomembnejše vsebine našim slovenskim izseljencem v pouk in zabavo.

Izdajatelji:

FRANČIŠKANI V LEMONTU.

Ave Maria, P. O. B. 608,
Lemont, Ill.

Naročnina velja \$2.50.

Naročnina Tvoja je dar v podporo ubožnejšim slovenskim fantom, ki se izobrazujejo za slov. duhovnike v lemontskem semenišču.

Naročnikov in dobrotnikov se spominjamo v lemontskem samostanu v vseh svojih molitvah, pri sv. mašah in drugih duhovnih opravilih. Opravimo pa zanje tudi sv. mašo in sicer vsako prvo sredo v mesecu.

Entered as second-class matter August 20, 1925, at the post office at Lemont, Illinois, under the act of March 3, 1879. Acceptance of mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, authorized on August 29, 1925.

Printed by
SERVICE PRINTERS
Lemont, Ill.

A V E M A R I A

November, 1944—

Lemont, Ill.

—Letnik XXXVI.

ZA ČAS, ZA VEČNOST

TEŽKI in temačni jesenski dnevi... Vedno bliže sta nam tista dva dneva, ki sta edina in nimata para v vsem cerkvenem in državljan-skem letu. Kar nehote nas dvigata iz zemeljskega prahu in iz tihe vsakdanjosti daleč tja nad vse zračne višave, širjave in daljave.

“Oh, oh, oh!” je vzdihovala tiste dni po Bogu in po nebesih hrepeneča duša Traminčeve Anice, “oh, ko bi mogli vedno le v Bogu in za Boga živeti! To bi bilo zares življenje! Tako pa delamo in garamo, se pehamo in ubijamo, Boga in nebesa pa prepuščamo drugim. Oh, oh, oh!”

Kakor se je gosp. Antonu dozdevalo, da gleda iz teh besed nekaj tiste zoprne in sladke pobožnosti, ki s pravo in resnično pobožnostjo ni niti v prvem, niti v četrtem kolenu v sorodstvu, je vseeno bil pripravljen pomagati in pokazati, da vendarle ni vse tako hudo, kakor si s Traminčevo vred predstavlja to težavo še sto in sto svetih in po svetosti hrepenečih duš.

“Ti misliš, da te bo vsakdanje delo ubilo in pogubilo, ali ne?” jo je tako okoli kraja začel vpraševati.

“Ubilo ravno ne, ali preveč nas res trga od Boga in od molitve: to je pa naša izguba, ne more biti drugače.”

“Ti seveda misliš, da so svetniki na zemlji samo molili in molili in da ničesar drugega niso utegnili delati.”

“Kajpada! To jih je ravno naredilo svetnike!”

“Sirota, kako se motiš. Ne samo molitev, ampak življenje po božji volji jih je naredilo svetnike. Niso živeli tako, kakor so sami hoteli, ampak tako, kakor hoče Bog?”

“Ali Bog mar noče, da bi ga mi molili?”

“Tega pa nisem ne rekel in ne trdil.”

“Kako naj pa sicer živim po božji volji?”

“Vse delaj in ravnaj tako, kakor je učil Jezus, pa bo prav. To pa že vem, da si dobro poučena, kaj in kako je Jezus učil.”

Že je bila na tem, da bi bila na vsa usta poropotala, kako je hodil naš Učenik po svoji domovini od kraja do kraja in kako je učil nauke, ki jih moramo verovati, in čednosti, ki si jih moramo pridobivati. O pravem času se je še posrečilo dušnemu pastirju, da je zaprl zadrževalnico njenega jezika in prikrl bogastvo njenega znanja.

“Čakaj, da jaz nadaljujem, boš pa potem ti povedala, kar veš in znaš.”

Kar malo za malo se je zdelo dekletu, da jo je gosp. Anton upal ustaviti. Saj so vendar njeno znanje občudovali ljudje daleč na okoli. Zdaj naj bi pa molčala! Le s težavo je obmolknila. Ranjena je bila tam, kjer najbolj zaboli: pri korenini napuha. Težko, če je kdaj to popolnoma pozabila, — pa se je vsaj za hip potajila in ni izbruhnila z vso jezo na dan. Če bi se bila zavedala, da je ta-

ka zmaga nad seboj velika žrtev v našem življenju, bi bila imela celo nekaj zasluženja, tako pa . . . No, nikar ne sodimo, da ne bomo sojeni še mi.

“Ali še veš, kdaj je obsodil naš Gospod tisto pretirano skrb za vsakdanje življenje in kako? Hodil je sredi polja in videl ljudi, kako se na vso moč in še malo trudijo in pulijo zato, da bi si pridobili kolikor mogoče veliko bogastva za svoje življenje, pa jim je pokazal na tice pod nebom in na lilije, ki rasto na polju in kako skrbi za oboje naš nebeški Oče.”

“To pa vem! Saj vsako leto slišim v evangeliju.”

“Vidiš, tako je učil naš Gospod. S pogledom na vsakdanje življenje je dvigal naše poglede više: iz prilik vsakdanjega življenja naj se učimo skrbeti tudi za večno življenje.”

“Ko bi jaz to znala!”

“Saj ni tako težko za tistega, kdor hoče. Nekaj navodil ti bom podal, pa boš sama lahko videla, kako ti Bog sam govori pri opravih našega vsakdanjega življenja.”

“Oh, lepo prosim!”

Ne bomo presojali, iz kakšnega srca je prišla ta prošnja. Ali se je hotela Anica le dušnemu pastirju prikupiti in pri-sladkati, ali je izpregovorila te besede le tako tjavendan, iz gole navade in uljudnosti, ali je bila morebiti to res beseda odkritega hrepenenja. Take reči prepustimo kar lepo našemu Bogu. Le On naj sodi in preiskuje naše misli in želje!

“Torej poslušaj: Če snažiš po hiši, če brišeš prah ali če pometaš in pomivaš, pa si misli, da te tvoj Bog vprašuje, kako je s tvojo dušo. Tudi tam se nabira prah malega greha, tam so doma smeti velikih grehov. Ali delaš ti z grehi ta-

ko, kakor s prahom in s smetmi?”

“Še nikoli mi ni kaj takega na misel prišlo.”

“Vem in verjamem, da ne. S tem pa ni rečeno, da bi ti ne smelo. Vidiš, to je pogovor z Bogom pri delu. In če boš tako delala, se ti ni treba bati, da bi te delo pogubilo. Pa recimo še nekaj drugega. Morebiti delaš v tovarni. Stroj nankrat obstane. Potrlo se mu je eno kolo. In pri kolesu en sam zob. Pretrgal se je en jermen in — vse delo je obstalo. En sam zob in stroj je pokvarjen! En sam smrtni greh in duša ni več, kar je bila. Ali ni res tako?”

“Res je že, ali — —”

“Da, da! Ali, ali — — Na misel ti ne pride.”

“Ko bi znala tako misliti! Saj bi rada. Pa ne znam.”

“Vaje je treba, vsakdanje vaje, pa bo šlo. Mora iti!”

“Ko pa samo to mislim, kako bi vse delo prav dobro naredila.”

“Tudi ta misel ni napačna. Pa če mislimo, da bomo tudi za večnost vse prav in dobro naredili, pa smo spet tam, kjer se morajo naše misli večkrat srečevati: na potu k Bogu.”

“Vi jo koj najdete, jaz je pa ne morem.”

“O, bo že šlo. Poglej! Doma na vrtu si. Sredi rož, sredi cvetja. Ali ti ne privre kar sama od sebe tista znana pesemca:

Tudi jaz sem rožica,
v božji vrt sem vsajena,
trgati se pa ne dam.
skrivam se zdaj tu, zdaj tam,

Niso tako prazne te besede. Samo zagrabiti jih je treba.”

“Saj pravim, da ne gre in ne gre!”

“In jaz še enkrat pravim: Mora iti! In šlo bo, samo če hočeš. Povsod, pri vsakem delu se lahko v svojih mislih spustiš v večnostni pogovor z Bogom. Pri mlatvi si. Nič zato, ali po starem “pikapokapok”, ali po novem s strojem. Pa naj vstane pred teboj vsa dolga zgodba žitne bilke. Koliko dela in truda od pozne jeseni preko zgodnje pomladi, pa sedajle do mlave! In jaz naj skušam brez truda in dela doseči svoj končni namen! Če je toliko dela z žitnim zrnjem, čigar življenjska doba traja komaj eno leto, pa naj bi jaz za večnost roke križem držal!”

“Ko bi mogla vse to zapisati!”

“Ni treba. Več misliti se navadi, pa bo šlo. Ne živeti kar tjavendan kakor teliček v hlevu. Misliti, več misliti!”

“Oh, ta moja trda butica, ki ne zna in noče misliti!”

“Jo boš že naučila. Začeti je treba. Še nekaj ti povem. Žito čistite na skednju. Klenu žito leti posebej, pleve na svoj kraj, slabše, drobčkano zrnje pa spet posebej. Ali ni to, kakor po naši smrti? Dobri bodo šli v nebesa, pleve raj ti bodo pogubljeni, slabo, drobno zrnje so pa tisti, ki so obsojeni v vice.”

“Saj je res nekaj podobnega.”

“Poglej, ali ni Kristus tako učil? Posegel je v vsakdanje življenje in na delo iz vsakdanjega življenja je navezal nauk za večnostno življenje. Ne samo zato, da bi se mi njegovih primer na pamet učili, ampak tudi zato, da bi mi v prilikah in neprilikah našega življenja znali vselej najti pot do njega in se z njim tudi sredi dela nemoteno pogovarjati.”

“Bom se pa tega naučila, naj stane, kar hoče!”

“Pa ne zaradi mene, ker te jaz tako učim, ampak zaradi sebe.”

“Še jutri bom začela. Jutri, ko bom prala.”

“Dobro! Kar poskusi! Tudi pranje da marsikatero dobro misel.”

“Pa res! Peremo. Obleko namočimo, jo prekuhamo, mencamo, nesemo na vodo, obešamo, sušimo, likamo . . . Ali ni to lepa primera trpljenja duš v vicah? Trpljenja in očiščevanja, da nazadnje dosežejo ljubezen božjo, kakor tudi mi z dopadanjem gledamo na lepo belo perilo..”

“No vidiš, saj bo šlo.”

Usta so se malo razpotegnila: hvalo pač vsakdo rad sliši.

“Tako skušaj misliti in ravnati pri vsakem delu, pa boš videla, da delo vodi k Bogu in ne od Boga. Samo en spak na svetu je, ki nas k Bogu ne vodi. Do danes mu pravimo — greh — smrtni greh.”

Ločila sta se. Z njima pa je šla misel, da nista razdirala praznih besedi. Tistih in takih besedi, o katerih govori sv. pisimo, da bo treba o njih odgovor dajati..

J. L.

POSLEDNJA POT

PRVA dva novembrska dneva zatrepetajo lučke na grobeh naših dragih. Zvon poje in vabi k molitvi za verne duše. Naše pobožne misli obiskujejo one, ki so že stopili preko duri večnosti in zdaj njih telo počiva ter čaka angelske trombe, ki jih bo zopet vzdramila v življenje.

Nehote pa nam misel preide na našo lastno poslednjo pot, ko nas bodo nesli ali peljali na božjo njivo. Nemi bomo ležali na mrtvaškem odru. Domači, znanci in prijatelji se bodo poslavljali

od nas; zelena vejica se bo zibala nad nami, v soju sveč se bodo zadnjič ozirali na naš blede, upadli obraz. Zabili nas bodo v krsto. Potem pa bo naša dobra in skrbna mati sv. Cerkev poslala enega ali več svojih služabnikov, duhovnikov, ki bodo opravili nad nami ganljivo lepe poslednje obrede in molitve. Truplo bodo izročili zemlji, da bo kot pšenično zrno v njej strohnelo, pa ne za vedno, ampak se bo zopet obudilo v novo, še vse lepše življenje. Verska resnica o neumrljivosti duše in o vstajenju telesa daje tolažbo in pogum nam samim, ob vsakem pogrebu pa lije tolažba vsem preostalim, ki z žalostjo in solzami stojijo ob zevajoči jami. Naša sveta vera nas osrečuje v življenju in v smrti.

Pri vseh narodih so rajne pokopavali s slovesnostmi, ki so bile umrlim v počeščenje, njihovim domačim so pa lajšale osamelost. Pogrebni obredi sv. Cerkve so pa še pomembnejši; izražajo prepričanje o posmrtnem življenju, o vica, o dostojanstvu človeškega telesa, ki je orodje duše, posvečeno po zakramentih in zakramentalih. Pogrebne molitve rimskega obrednika so po večini že iz 4. stoletja, ko je Cerkev po tristoletnem rimskem preganjanju dobila svobodo; že njih častitljiva starost nam jih torej priporoča. Pogreb odraslih se zelo loči od pogreba otroka.

Pogreb odraslih.

Ves obred ima tri dele: 1. prenos mrliča v cerkev, 2. sveto opravilo v cerkvi, 3. sprevod na pokopališče in pokop.

1. Prenos mrliča v cerkev. Pri cerkvi, kjer je pokopališče, pozvoni in duhovščina gre v črni obredni obleki proti hiši, kjer je mrlič, ali na kraj, kjer mrliški sprevod navadno čaka. Strežnik nese

spredaj križ, izraz krščanskega upanja. Ko pridejo do mrliča, prižgo duhovniki sveče in župnik pokropi krsto z blagoslovljeno vodo, nato pa moli:

Ako boš gledal na grehe, Gospod, Gospod, kdo bo obstal?

Za pokojnikovo dušo prosi usmiljenja v 129. psalmu:

Iz globočine kličem k tebi Gospod, Gospod, sliši moj glas!

Župnik nato pokropi in pokadi krsto, rekoč:

Z nebeško roso naj orosi tvojo dušo Bog Oče in Sin † in Sveti Duh. Amen.

Z nebeško vonjavo naj okrepeča tvojo dušo Bog Oče in Sin † in Sveti Duh. Amen.

Nato se razvrsti pogrebni sprevod. Žalno se glase zvonovi. Duhovniki pojo izmenoma Davidov 50 psalm:

Usmili se me, Bog, po svoji milosrčnosti in po obilnosti svojega usmiljenja izbriši mojo hudobijo.

Ta spokorni psalm pretresljivo izraža spokornost, pa tudi upanje na odpuščanje. Njegovi ihteči stavki se mešajo z žalno melodijo zvonov v ganljivo molitev matere Cerkve.

Sprevod pride k cerkvi. Ob vstopu prosi duhovnik:

Pridite na pomoč svetniki božji, pridite naproti, angeli Gospodovi. Sprejmite njegovo dušo, nesite jo pred obličje Najvišjega. Naj te sprejme Kristus, ki te je poklical, in v naročje Abrahama naj te spremijo angeli. Sprejmite njegovo dušo, nesite jo pred obličje Najvišjega.

Krsto postavijo sredi cerkve na nosilih tako, da rajni gleda proti oltarju. Če je pogreb duhovnika, ga pa obrnejo tako, da gleda proti ljudstvu, ki ga je učil. Ob krsti gore sveče.

2. Sveto opravilo v cerkvi. V cerkvi

bi se praviloma morale odpati duhovne dnevnicke (bilje) za rajne. Če je pogreb popoldne, naj bi se bilje in sv. maša opravile drugi dan; namestu krste se tedaj postavi mrliški oder (tumba), črno pregrnjen, in sveče ob njem.

Rimljani so pokopavali takoj, ko je bila smrt nedvomno dognana; pogrebni dan je bil torej isti kot smrtni dan. To se vidi še v molitvah pogrebne maše: "Prosimo te za dušo tvojega služabnika, ki si ji ukazal danes iti s tega sveta."

Sv. mašo za pokojnega poje duhovnik v žalnih napevih. Pretresljiva je pesem pred evangelijem (sekvenca) "Dan jeze" (Dies irae). Mašnik jo bere, pevci pa pojo. Opisuje grozo sodnega dne, nato pa preide v zaupno prošnjo.

Kot evangelij se bere Jezusov razgovor z Marto o njenem bratu Lazarju, ki ga Jezus namerava obuditi. Vmes so tudi besede, ki veljajo za vsakega umrlega: "Jaz sem vstajenje in življenje. Kdor vame veruje, bo živel, četudi umrje."

Po sv. maši si ogrne župnik črn večerniški plašč in gre h krsti, drugi duhovniki se z gorečimi svečami zvrste okoli njega. Župnik moli:

Ne stopaj k sodbi, Gospod, s svojim služabnikom (svojo služabnico), zakaj noben človek ne bo pred teboj opravičen, ako mu ti ne odpustiš vseh grehov. Prosimo torej, naj njega, ki ga priporoča iskrena prošnja krščanske vere, ne zadene tvoja obsodba, temveč naj bo s pomočjo tvoje milosti bređen, da uide sodbi maščevanja, ki je v življenju bil zaznamovan z znamenjem svete Trojice.

Potem pojo duhovniki kratko, pa resno razmišljanje o sodnem dnevu, katero vzbuja strah pred večno smrtjo v peklu in izzveni v prošnjo za pokojnega:

Reši me, Gospod, večne smrti tisti groze polni dan, ko se bosta majala nebo in zemlja, ko prideš sodit svet z ognjem. Zatrepetal sem in se bojim, preiskava pride in prihodnja jeza. Tisti dan, dan jeze, stiske in bede, veliki in silno grenki dan.

Župnik gre okoli krste in pokropi ter pokadi truplo. Nato dokonča z duhovniki Očenaš in moli:

O Bog, ki ti je lastno, da vedno usmiljenje izkazuješ in prizanašaš, ponižno te prosimo za dušo tvojega služabnika (služabnice) I., ki si ji ukazal danes iti s tega sveta, ne daj je sovražniku v roke in ne pozabi je do konca, ampak zapovej, naj jo sveti angeli sprejmejo in privedejo v rajsko domovino, da ker je v tebe upala in verovala, ne bo trpela kazni pekla, ampak uživala večno veselje.

3. Sprevod krene na pokopališče. Pokop. Pokojnik se je poslovil od hiše božje, iz nje ga nesejo na božjo njivo, na pokopališče. Greoč poje duhovnik:

V nebesa naj te spremijo angeli, ob tvojem prihodu naj te sprejmejo mučenci in privedejo naj te v sveto mesto Jeruzalem. Zbor angelov naj te sprejme in z Lazarjem, nekdam ubogim, uživaj večni pokoj.

Kako slovesna, pa tudi kako prisrčna je ta prošnja! Z njeno vsebino se lepo ujema njen ganljivi napev.

Na pokopališču pokropi župnik grob v imenu presvete Trojice. Ko se krsta pogreza v jamo, reče:

Vzemi, zemlja, kar je tvojega, Kristus naj sprejme, kar je njegovega; meso je iz zemlje, duh pa je od zgoraj vdihnjen.

Iznova pokropi in pokadi krsto, trikrat vrže nanjo prsti in pravi:

Iz prsti si ga (jo) naredil, s kostmi in

kitami si ga sklenil, obudi ga, Gospod poslednji dan. Po Kristusu, Gospodu našem. Spominjaj se, človek, da si prah in da se v prah povrneš.

Ko so truplo zagrebli, moli duhovnik ob svežem grobu, naj Bog rajnega reši peklenskih sil in jo v raju pridruži angelskim zborom. Z desnico naredi nad grobom križ in moli za rajnega, za duše tistih, katerih trupla počivajo na pokopališču, in za vse verne duše v vicah. Ob slovesu pokropi grob in navzoče.

Kdor je pred smrtjo naročil, naj se njegovo truplo sežge v krematoriju (zgradbi za sežiganje mrličev), se ne more cerkveno pokopati in se mu mora odreči tudi vsako javno cerkveno opravilo za rajne. Cerkev prepoveduje sežiganje mrličev in se drži stare krščanske navade pokopavanja, ki posnema Jezusov pokop. Tudi je bolj naravno, da telo šele polagoma, ne pa nasilno v ognju razpade v prah. Ni pa sežiganje mrličev samo po sebi zlo in bi ga katoliška Cerkev iz tehtnih razlogov lahko dovolila, kakor ga molče dovoljuje v krajih, kjer je bilo v navadi, preden je tje prišlo krščanstvo. Cerkev posebno sedaj prepoveduje sežiganje mrličev, ker ga mnogi zagovarjajo prav iz mržnje do krščanstva in so jim krematoriji nekak izraz protikrščanskega mišljenja..

Rajnim pomagajmo zlasti s sv. mašami, ki jih naročimo zanje, z molitvami in odpustki. S cvetjem in nagrobnikom samo častimo njih spomin, njih duše pa od tega nimajo koristi.

Pogreb otroka.

Kadar umrje otrok, ki še ni prišel k pameti, izraža Cerkev v pogrebnih obredih in molitvah sveto veselje, da ga je Bog v krstni nedolžnosti in deviški či-

stosti vzel k sebi. Rimski obrednik naroča, naj otročiča ovenčajo z zelenjem in cvetjem. Duhovnik ima pri pogrebu belo štolo, znak otrokove nedolžnosti. Psalmi in molitve dajejo Bogu hvalo in prosijo za navzoče, da bi tudi njim bil Bog milostljiv in jih vodil po poti pravičnosti. Ako pri otroškem pogrebu zvonijo, zvonjenje ne sme biti žalostno, ampak mora biti veselo.

*

Le dobro si oglejmo krščanski pogreb, ker bo med njegovimi obredi in molitvami tudi naše telo jemalo slovo od tega sveta in se bo pogreznilo v trohno-bo. Zamislimo se, da mi ležimo v rakvi. To ni nikako strašilo in plašenje, ampak zdravilna priprava za dogodek, ki nas neizbežno čaka in od katerega bo vse odvisno. Bog nam daj srečno smrt!

Dr. Fr. J.

NAŠI DRAGI RAJNKI

SAJ boste pri vas tudi šli obiskat na vernih duš na pokopališče grobove dragih rajnkih. Pa cvetja jim boste prinesli in lučke zažgali; morebiti prav malo in skromno, ker še za žive vsega manjka. Tako boste poskrbeli za njih grobove kakor da bi mrtvi videli vašo ljubezen, kakor da bi jim hoteli pregnati mraz in temo iz mrzlega in temnega groba.

Lepa je res skrb za grobove, nam v tolažbo in bližnjemu v opomin. Spričevalo vam daje, da tistih, ki v grobu počivajo, še niste pozabili. Za nas kristjane pa je krščanski grob tudi glasnik tolažbe in upanja. Saj tisti, ki njih mrtva trupla v grobu počivajo, v luči vere prav za prav niso mrtvi. Ko bi imeli prav te-

nak sluh vere, bi slišali iz groba njih glas, morebiti poln veselja in radosti od tam, kjer je Bog sam obrisal vsako solzo iz njih oči, kjer ni več žalosti, ne bridkosti, kjer je vse hudo za njimi. Ali pa bi morebiti slišali pretresljive prošnje iz vic, iz kraja, kjer vaši dragi rajniki zelo trpe in si sami prav nič pomagati ne morejo. Naši dragi rajniki žive tudi po smrti in mi ostanemo z njimi v prav tesni zvezi, razen seveda z onimi, ki so se s sveta ločili kot neprijatelji božji, v smrtnem grehu. Z vsemi drugimi ostanemo v zvezi, s tistimi, ki so v nebesih in z onimi, ki so v vicah.

Kakšen je torej nauk Cerkve o onih, ki umrjejo? Ko se duša loči iz telesa, pride pred neskončno pravičnega Sodnika. Čas usmiljenja in dobrote božje je zanjo minil: prične se neskončna božja pravičnost. Kako sodi nebeški Sodnik? Takole: ako duša nima na sebi prav nobenega madeža, ako je tudi za časne kazni, ki si jih je z grehi zaslužila, že zadostila, bo šla njena pot naravnost v nebesa. Če se Sodniku približa duša v smrtnem grehu, je takoj obsojena v večno pogubljenje. Ako pa stopi duša pred božji prestol sicer v svatovskem oblačilu božje milosti, pa ima na sebi male grehe ali pa še ni odplačala vsega dolga za časne kazni, pride na kraj očiščevanja — v vice, ker nič nečistega ne pride v nebeško kraljestvo.

In bogve, koliko jih je v vicah, ki tako željno čakajo, da bodo že skoraj rešeni te strašne ječe vic. Sami si sedaj za nebesa prav nič zaslužiti ne morejo; s trpljenjem le odplačujejo dolg, ki tlači njih duše. In morebiti bodo še trpeli veliko mesecev, veliko let, preden bodo šli pred obličje neskončno čistega in svetega Boga.

In s temi dušami v vicah smo mi v

tesni zvezi. Dušam v vicah vsak hip lahko pomagamo in lajšamo trpljenje z molitvijo, s sv. obhajilom in s sv. mašo, z odpustki in dobrimi deli. Med temi dušami so tudi tvoji dobri znanci in prijatelji, tvoji najbližji sorodniki in domači, ki jim nobene prošnje odreči ne moreš. Prav lepo je, da poskrbiš za grobove tvojih dragih, ali po pravici rečeno: vse to je bolj v tolažbo živim kot pa v pomoč mrtvim. Mrtvi te prosijo drugačnega cvetja in drugačnih rož in drugačnih lučk. In ker imaš dobro in sočutno srce, jim boš rad pomagal, kakor sva se prej dogovorila.

Vernemu človeku je v veliko tolažbo, da je z dragimi rajniki, ki jih sicer ne vidi, vendarle v tako živi resnični zvezi. Čeprav je srce vse z žalostjo napolnjeno, nam vera teši bridke ure s tolažljivimi mislimi, ki od Boga samega prihajajo. Prelepo voščilo rajnikom je tista tolikrat ponavljana beseda: Gospod, daj jim večni pokoj, in večna luč naj jim sveti!

Za nas je sedaj še advent, priprava na veliki dan, ki se tako hitro bliža. Sedaj molimo za druge: Gospod, daj jim večni pokoj! — pa bodo morebiti prav kmalu drugi za nas to prošnjo ponavljali. In potem se bomo še mi pridružili nepreglednim vrstam, ki so šle k Bogu po plačilo. Tako lepo je potolažil Pavel Tesaloničane, ko so ga spraševali, kako je z njih rajniki. "Nočemo pa, bratje, da bi bili vi nevedni o rajnikih, da se ne boste žalostili kakor drugi, kateri nimajo upanja. Zakaj, če verujemo, da je Jezus umrl in vstal, bo Bog tudi tiste, ki so zaspali, po Jezusu pripeljal obenem z njim . . . Kateri so v Kristusu umrli, bodo vstali prvi." (1 Tes 4, 13 sl.)

C. P.

USMILJENJE PREKO GROBA

PREKO jesenske večere je razlita neka posebna zamišljenost in resnoba. Bledordeče žari nebo, mir diha preko pokrajine, le zdaj pa zdaj zašumi uvel list in mrtvo pade na hladna tla. Naše misli se umirijo in obrnejo vase, potem se pa tako rade obrnejo v deželo večnosti onstran večerne zarje in onstran vsega minljivega, preko katerega razgrinja jesen svoje nevesele pajčolane.

En jesenski večer je pa še posebno resen in zamišljen: večer praznika Vseh svetnikov. Dolgo in na ves glas prosijo zvonovi, da bi se v ljubezni in v pristrčni molitvi spomnili rajnih. In takrat prihajajo z neslišnimi koraki naši dragi: morda naši starši, morda brat ali sestra, morda prijateljska duša. Potem se vrsta teh tih obiskovalcev čudno raztegne: stoteri in tisočeri in breztevilni bratje in sestre v Kristusu stopajo pred nas, nas nekam zamišljeno pozdravljajo; vsi imajo veliko prošnjo, da bi nam ganili srce ter dobili od nas pomoči, katero jim mi lahko damo, ko smo tako neizmerno bogati, njih trpeče duše jo pa tako bridko potrebujejo.

V imenu vernih duš prosijo zvonovi. Ne preslišimo njih glasu!

Veliko je trpljenje duš v vicah. Ne-poravnane časne kazni je treba tam trpeti, božja pravičnost terja poravnavo do zadnjega vinarja. Smrtni grehi so bili morda že zdavnaj odpuščeni, odpuščena je bila njih krivda in žalitev, odpuščena večna kazen, ni pa bila odpuščena vsa časna kazen. Tudi mali grehi so klicali časno kazen nadse. Marsikaj

od te kazni je bilo že v življenju odslužene, vendar je ostal še dolg, morda velik dolg, in sedaj ga morajo duše plačevati s trpljenjem.

Juda Makabejec je po bitki doznal, da so mnogi njegovi tovariši, ki so junško padli v boju za sveto stvar, šli pred Sodnika s krivdo v srcu. Smilili so se mu in brž je poslal v jeruzalemski tempelj 12 tisoč drahem, da se za ta denar nakupijo živali in darujejo v spravo za mrtve junake. Že v stari zavezi je to bilo. — V novi zavezi, ki je zaveza ljubezni, je pa sočutje s trpečimi dušami v vicah še tem večje. Cerkev nobene maše ne opravi, da bi se ne spomnila rajnih. Vsako priliko porabi, da moli zanje. Vsak večer zvonijo za verne duše. In naša lepo negovana pokopališča in svete prošnje na nagrobnikih nas spominjajo tudi na trpljenje v vicah, ker nič nečistega ne more v nebesa, ampak se mora v trpljenju očistiti.

Ko je l. 998. opat Odilo vpeljal v svojem samostanu Cluny (Klini) spomin na verne duše, se je lepi praznik brž razširil po Cerkvi in ga je Cerkev potem splošno zapovedala, saj se krščanska miselnost dobro zaveda, da je trpljenje v vicah mučno in bridko. Vsak duhovnik sme na ta dan trikrat maševati za rajne.

Kaj trpijo verne duše? Vsak greh je žalitev božje ljubezni. Vse dušne in telesne zmožnosti človeka bi pa morale biti neprestano obrnjene na Boga, ki je največja Dobrota, Ljubezen in Lepota. Ko storimo greh, se pa naše srce oklene ustvarjene dobrote, ljubezni in lepote, pa pozabimo na Boga in mu zapremo svojo dušo. Po človekovi smrti pa daje Bog duši to, kar si je sama želela in izbrala. Ni ji bilo mnogo zanj, zato ji zdaj Bog za nekaj časa odteguje svojo

bližino. Duša je z o mi večnosti jasno spoznala, da je Bog vsa sreča; po Bogu še neizmerno bolj joka in hrepeni, kot pa hrepeni otrok po svoji materi. Silno je domotožje duše po Bogu. Ne more pa še k njemu, poravnati mora dolg žaljeni Ljubezni. Srce ji tudi hoče v bližino Marije, angelov in svetnikov in vseh drugih zveličanih; rada bi bila pri njih, pa ne more.

Poleg tega domotožja po Bogu in po nebesih tlačijo dušo še druge muke. V stvarih je iskala prepovedanega veselja, zdaj te prepovedane užitke plačuje s trpljenjem. Veliko mora kakšen človek prestat na zemlji; pa zemsko trpljenje je kakor rahla in nerazločna senca proti trpljenju vernih duš. To trpljenje ni zaslužno za večnost. To trpljenje ni zdravilno in ne olajšano z vzvišenimi mislimi na sadove, katere prinaša nam in drugim. Te lastnosti ima samo tuzemsko trpljenje. Trpljenje v vicah je trpljenje onstran vrat večnosti. To trpljenje je zadoščenje božji pravici, točno preračunano in nepopustljivo. To moraš še poravnati, poravnal boš! Tu sta le še duša in Bog, neskončno sveti in neskončno pravični Bog. Duša sama si ne more prav nič pomagati.

In morda bo to njeno trpljenje še zelo dolgo trajno, saj vice šele s sodnim dnem nehajo. Cerkev zelo dolgo mašuje in moli za rajne, ki so bili izročeni njeni posebni skrbi.

Težke in resnobne so te misli, misli na trpljenje duš v vicah. Po pravici jih naše verno ljudstvo imenuje "uboge verne duše".

— — —

Toda žarki božjega usmiljenja sijejo tudi k njim. Duše same si ne morejo pomagati, pomagamo jim pa lahko mi. Kako dober je torej Bog! Njegovi svetosti

in pravici mora biti zadoščeno; dal pa je te težke zadolžnice nam v roko, da jih raztrgamo ali vsaj zelo omilimo. Usoda vernih duš je v naših rokah, mi jim lahko pomagamo iz muk, mi lahko te muke krajšamo in lajšamo.

"Blagor usmiljenim!" je zaklical Jezus. Blagor torej onim, ki imajo usmiljenje do največjih trpinov, do vernih duš!

Vsi jim pomagajmo!

S svetimi mašami, katere damo opraviti zanje ali katerih se udeležimo.

S svetimi obhajili.

Z molitvami, zlasti s križevim potom in z rožnim vencem.

Z dobrimi deli, z miloščino in z drugimi deli ljubezni do bližnjega.

S prostovoljnimi pokorili. S postom, ki je bil včasih tako v navadi in ga je Jezus tako resno priporočal, zdaj pa bi se mu tako radi odtegnili.

S potrpežljivim prenašanjem križev in bridkosti, katere nam naklada božja previdnost, pa jih ljubeče darujemo za verne duše.

Z odpustki, v katerih nam Cerkev stavi ves zaklad zasluženja Jezusa, Marije in svetih duš v uporabo. Od opoldne Vseh svetih do polnoči Vernih duš so še posebni popolni odpustki za duše v vicah.

Vse je vernim dušam dobrodošlo. Zanje ni nič malenkostno. Vse hladi njih žgočo žejo, vse jim lajša trpljenje, vse jim ga krajša. Res smo zelo bogati, ko imamo vsega tega veliko, in sicer vsak dan, vsako uro. Tam jim pa tako manjka.

Pomislimo večkrat, kdo so verne duše.

To so božji posebni prijatelji. Bog jih ljubi, Bog jih želi čimprej pri sebi imeti in osrečevati.

Njih srce je podobno našemu srcu, ki se boji in upira trpljenju in trepeče v njem. Njih oči se prav tako hrepeneče ozirajo po kom, ki bi jim pomagal, kot se oziramo mi v trpljenju.

Morda so nam v sorodstvu, morda v najožjem. Morda smo jim iz kake druge hvaležnosti dolžni pomagati. Morda so nam sicer bili v življenju nepoznani, a nimajo nikogar, ki bi jim pomagal. Morda so se zveličali, ko še člani katoliške Cerkve niso bili, ko o Kristusu še slišali nikoli niso, ampak so živeli le po glasu svoje vesti in rešili svojo dušo, zdaj pa nimajo nikogar, ki bi jim prihitel na pomoč. Dolge so vrste teh zapuščenih vernih duš, in njim pomagati je še tembolj plemenito dejanje ljubezni.

Verne duše so vredne naše pomoči tudi zato, ker tako potrpežljivo in vdano trpijo. V vsem svojem trpljenju ljubeče mislijo na Boga.

In verne duše so hvaležne za vsako izkazano jim pomoč. Hvaležnost je lastnost plemenitih duš, verne duše so pa postale po telesni smrti v Bogu še tembolj plemenite. Ne bodo pozabile, če jim kaj storimo. Sebi ne morejo pomagati, lahko pa za nas prosijo in njih priprošnja je Bogu draga. Tudi pozneje v nebesih ne bodo pozabile na svojega dobrotnika, svojo dobrotnico. Ljubeče bodo spremljale našo življenjsko pot, naše zemske in naše večnostne zadeve. Kako dobro je pa imeti pri Bogu čim več takih zagovornikov in priprošnjikov!

* * *

Ob početku meseca novembra stoji Jezus pred nami. Z levico, na kateri je kruto znamenje žeblja, kaže na svoje Srce, prebodeno s sulico, plamteče od ljubezni in s križem na vrhu; z desnico, prav tako nečloveško ranjeno, pa kaže

proti vicam, kjer nepregledne množice njegovih odkupljenih bratov in sester trpe in prosijo pomoči. Zaradi ljubezni do Jezusa jim pomagajmo!

Ne bodimo trdega srca do njih, kot so bili brezsrčni Jožefovi bratje; na robu vodnjaka so jedli in pili in se smejali, njih brat je pa doli pod njimi medlel v bridkosti in solzah.

Dr. Fr. Jaklič.

ALI JE KOMUNIZEM RES PROTI VERI?

DOKAZOVATI, da je komunizem odločen sovražnik vsake vere, se pravi vodo v Savo nositi. Ker pa oznanjevalci komunizma v krajih, kjer je ljudstvo še zelo verno, nastopajo oprezno in ne udarijo takoj na protiverske strune, so marsikateri delavci in kmetje še danes tako preprosti, da ne vidijo v tem socialnem (družabnem) nauku nič veri sovražnega. Zato je prav, da natočimo pristnega vina in izpregovorimo jasno, neizpodbitno besedo. Neizpodbitno zato, ker hočemo povedati predvsem, kaj o veri mislijo in izpovedujejo preroki boljše vizma, očetje in najgorečnejši oznanjevalci komunizma.

Oče komunističnega nauka, Karel Marks je zapisal znane, v Rusiji tolikrat ponavljane besede: "Vera je opij ljudstva." Kako je to razumeti? Opij vzame človeku delovno moč in ga pone-se v domišljijjski svet, kjer se zabava z dozdevnim in trenutnim veseljem, iz katerega se vrne še bolj izmučen. Vera v Boga (religija) — tako zatrjujejo voditelji komunizma — učinkuje enako. Človek bi hotel na tem svetu razviti svoje sile in utešiti želje ter tako doseči srečo,

vera pa mu to prepreči, češ, da naj čaka boljšega življenja na onem svetu.

V "Proletarcu" št. 45, 13. maja 1909, je zapisal Ljening, prvi graditelj boljše-
viško komunistične stavbe: "Vera je opij za ljudstvo; ta Marksov izrek tvori ogelni kamen vsakršne marksistične zamisli v verskih rečeh. Vere, sodobne Cerkve, vsakovrstna verska združenja ima marksizem (Marksov komunizem, kratko: komunizem) vedno za nositelje meščanskega nazadnjaštva."

Vsak današnji komunist mora trdno, neomahljivo verovati to, kar sta učila Marks in Ljening. Mora torej nujno biti proti veri, pa ne samo proti nekaterim verskim naukom, ampak proti veri sploh, proti kakršnikoli veri!

O Ljeningovem prepričanju v tej stvari ni najmanjšega dvoma. Saj je že l. 1909 v istem časopisu zaklical: "Treba, da se borimo zoper vero. To je abeceda vsakršnega materializma (materializem=nauk, da je vse samo snov, duha pa da ni), torej tudi marksizma. Toda marksizem se ne zadovoljuje z abecedo. Gre dalje in pravi: Zoper vero se treba znati boriti."

Zopet drugič: "Marksizem je materializem in kot tak je veri neizprosno sovražen."

Pomislite: Ni sovražen zato, ker se delavcu godi krivica, ampak zato, ker brez vsakega dokaza trdi: Duše, Boga, drugega sveta ni; je samo to, kar se da otipati.

Boljševiški list "Brezbožnik", 29. julija 1934, navaja te-le Ljeningove besede: "Vsaka vera je orodje za izkoriščanje, pripomoček za uspavanje delavcev. Zato smo zoper vse vere."

"Brezbožnik", septembra 1935, pa ima tale izrek svojega velikega preroka: "Milijon umazanij, grehov, nasil-

stev in telesnih okuženj pomeni mnogo manjšo nevarnost nego najnatanejši, najduhovnejši in najčistejši pojem o Bogu."

Satanskega sovraštva do vere sploh ni mogoče bolj odkrito izpovedati kakor z navedenimi besedami! Tako zdaj lahko še bolj razumemo, zakaj je dejal ob drugi priliki: "Zakaj za vsako Kristusovo ikono (sveto podobo), za vsako Budovo podobo ne vidimo drugega kot sirovo prikazen kapitalizma."

Kako dobro je spoznal globokoumni ruski pisatelj Dostojevski, kaj je pravzaprav socializem, ali z drugo besedo milejši komunizem. V romanu "Bratje Karamazovi" je zapisal: "Socializem ni samo delavsko vprašanje, ali vprašanje takozvanega četrtega stanu, ampak največ ateistično (brezbožno) vprašanje, vprašanje, kako naj se sedaj vtelesi ateizem (brezboštvo), vprašanje babilonskega stolpa, ki ga grade baš brez Boga, ne zato, da bi z zemlje dosegli nebesa, ampak da bi potegnili nebesa na zemljo." Zato doživljamo, da kadar se v kakki deželi pripravlja komunizem, bivši liberalci, svobodomiselci trumoma stopajo pod njegovo zastavo.

Luč, ki je bila postavljena na svetilnik boljševizma, Stepanov, je zapisal v knjigi "Problemi in metode" l. 1923: "Celo najbolj slepi vidijo, kako neobhodno potreben je odločen boj proti popu, pa naj se imenuje pastor, duhovnik, rabin, patriarh, mulah ali papež. Ta borba se mora nič manj besno razviti zoper Boga, pa naj se mu pravi Jehova, Jezus, Buda ali Alah."

Moskovski ateisti so ustanovili l. 1925 Zvezo brezbožnikov. Kot uvod v prvo številko "Brezbožnika" so zapisali bogokletno: "S prestola smo pahnili zemeljske carje, zdaj bomo še nebeškega."

Junija 1929 je imela Zveza brezbožnikov drugi kongres v Moskvi. Sklenila je odsihdob preiti v odločen napad. Zao si je nadela ime: Zveza borbnih brezbožnikov. V prvem paragrafu svojih pravil pravi, da bo skušala "združiti ruske delavske množice za odločen trajni boj po natančnem načrtu zoper bse vere, ker so ovira pri socialistični gradbi in revolucionarni kulturi."

Predsednik Zveze brezbožnikov, Jaroslavski-Gubelman, je brez hinavščine izjavil ("Brezbožnik" avgust 1935): "Le površneži mislijo, da komunisti morejo biti verni ljudje." Na sedmem kongresu sovjetov pa je zaklical isti Jaroslavski, eden izmed prvih činiteljev boljševizma: "Naša dežela trga vse vezi s preteklostjo, torej tudi verske. Milijoni ljudi so se že otresli tega strašnega jarma. A ne moremo se ustaviti na pol pota. Boriti se moramo, da dosežemo popoln prelom vseh delavcev z Cerkvijo in vero . . . Neusmiljeno bomo pogazili vse, ki nam bodo zastavili pot."

Nekateri mislijo, da je ruski komunizem zadnji čas versko borbo opustil. A to je bridka zmeta. Zdaj vodi verski boj bolj zvijačno in z bolj premišljeno taktiko. Saj je že Ljenin opozarjal, da je pri delavskih množicah, ki so verne, treba nastopati v začetku čisto drugače kot pri tistih, ki so že ob vero. Da se ne motimo, nam neovrgljivo dokazuje izjava Scheinmana, prosvetnega pomočnika že imenovanega Jaroslavskega, ki je zapisana v "Brezbožniku" leta 1935: "Naše brezboštvo je borbeno brezboštvo in v tem se razlikuje od meščanskega (liberalnega) brezboštva. Naskakuje vse trdnjave nekdanjega sveta. Nikakor ne gre za to, da bi z duhovniki miroljubno skupaj živeli, ampak gre za neizprosni boj proti veri in za to, da za-

se vzgojimo delavce, kateri še slušajo Cerkev. To je naš cilj! . . . Dnevno geslo je: Še več borbne duha, še več verske nestrpnosti!"

"Kipa" je prav pred kratkim ugotovila: "Res, da so bile letošnjo veliko noč v Moskvi cerkve prenapolnjene, da je morala policija delati red. Tudi ni takrat ruski tisk razvil protiverske propagande. Tudi ruske oddajne postaje so se izražale zmerno. A s tem milim ravnanjem z itak zelo majhnim pdeostankom vernikov hočejo le na ostali meščanski svet napraviti dober vtis."

Dočim je bilo še leta 1923 na deželi 63% moške in 72% ženske mladine take, da je verske dolžnosti izpolnjevala, je bilo lani le 1.1% mladeničev in 12% deklet še zvestih verskim vajam. V mestu je odstotek še nižji. 46% današnjega ruskega prebivalstva obstaja iz mladostnikov, ki so se rodili po oktobrski revoluciji. Boljševiška šola jim je vero skoro popolnoma odtujila.

Kako tudi ne? Saj so "verni učitelji bedasta nesmisel", kakor trdijo "Izvestja" 26. marca 1929.

Ali kakor je dejal Lukačevski: "Šola uresničuje protiversko vzgojo; tisk, kino, radio, slovstvo, kakor tudi sovjetska umetnost se bore zoper vero" (Novi protiverski priročnik, str. 330).

Ali tako, kakor se je brez krinke izrazil Lunačarski, komisar obče prosvete: "Krščanstvo in kristjane sovražim. Celo najboljše izmed njih je treba imeti za naše najhujše sovražnike."

Že star prerok socializma je bil dejal: "Krščanstvo in socializem sta kakor ogenj in voda."

Ne varajmo se torej in ne izgubljammo časa. Ko nas bood z mamljivimi vabami pridobivali za komunizem, niti za trenutek ne pozabimo, da gre tu za biti

in nebiti tega, kar nam je najdražji zaklad, naša sveta katoliška vera. "Kaj človeku pomaga, če ves svet pridobi, svojo dušo pa pogubi."

J. Šimenc.

MISLI O RIMU

Škof dr. Josip Srebrnič

(Nadaljevanje)

TUDI po odhodu rimskih cesarjev v Konstantinopol, je ostal Rim središče sveta, vendar v drugem pomenu besede. Spremenil je svoje gospodarje, pa moral je spremeniti tudi samega sebe. Polagoma je izločal iz sebe vse, kar je bilo na njem poganskega. Moral je napraviti tudi pokoro za grehe nasilja, s katerimi je nekdanj neusmiljeno uničeval cele narode ter najlepša mesta spreminjal v razvaline. Zaporedoma je moral zdaj sam okušati enako gorje.

Leta 410 so zavzeli mesto Gotje pod poveljstvom Alariha, ki je dovolil svojim vojakom, da so tri dni po mestu plenili in pustili. To je bilo prvo ponižanje za tako ponosni Rim.

Leta 455 so pridrveli iz Afrike divji Vandali. Papež Leon Veliki, ki je štiri leta poprej odvrnil od Rima hunsko nevarnost pod Atilom, je sedaj prosil Gajzeriha, kralja Vandalov, naj mestu prizanesi. Kralj je pa prizanesel samo rimskim prebivalcem, ne pa mestu. Celih 14 dni so Vandali pustili po Rimu in uničili domala vse, kar je celo tisočletje poprej sezidalo in nakopičilo vrednosti.

Leta 478 je pridrl v Rim germanski Ricimer in zopet se je plenilo in ropalo. Treba je bilo po odhodu Germanov na novo začeti.

V letih 536 in 552 je bilo mesto Rim po raznih sovražnikih petkrat zavzeto in izropano. Mesto, ki je štelo ob Kristusovem rojstvu nad en milijon prebivalcev in sto pet let pozneje celo poldrugim milijon, je pa-

dlo sedaj na kakih 50,000 duš. Ko je papež sveti Gregor Veliki gledal na gorje svojega rodnega mesta, ga je primerjal orlu, ki se je nekdanj na svojih perotih visoko dvigal in izletaval na rop, sedaj pa ždi na gričih ob bregovih reke Tibere brez perutnic, oskubljen, kakor mrtev.

Še mnogokrat so se nad Rimom izlivala težke, težke nevihte, ki so mesto grozovito opustošile, toda ni tukaj prostora, da bi se moglo vse to omeniti. Vse te nevihte so pa pomagale spreminjati nekdanji krasni Rim v puščavo. Rim je bil že na tem, da izgine z lica zemlje, kakor sta izginila Babilon in Ninive. Da se je zopet in zopet dvigal iz razvalin in na novo pozidaval, se ima zahvaliti samo papežem.

Ko so bili papeži nekaj časa iz Rima in so bivali na Francoskem, je prišlo tako daleč, da so se na najlepšem trgu sveta — Forum Romanum — pasle krave in svinje! Rim je takrat štel samo še 17,000 prebivalcev. Papeži so ga pa zopet dvignili. Brez njih bi bil danes Rim najbrž komaj toliko kot je na primer Oglej ali Akvileja — neznan vas — ali pa še manj.

Navzlic vsem velikim nesrečam, ki so ga zadevale, je Rim ostajal duhovno središče sveta. Kraljestvo božje na zemlji se je vedno bolj širilo. Dvigali so se krivi preroki, hoteč božjemu kraljestvu škodovati. Rim je njihovo besedo in moč stanovitno zavračal. Sveti Avguštin je izrekel leta 417 znamenite besede: Rim je spregovoril, stvar je jasna! Po naukih in odredbah rimskega škofa, papeža, je svet presojal stare in nove nauke ter jih v sveti Cerkvi sprejemal ali pa obsojal. Stoinstokrat se je katoliški svet ravnal po odloku papeža in se še vedno ravnal.

Iz Rima je poslal papež Gregorij Veliki leta 596 misijonarje na Angleško in misijonarji so se zopet in zopet vračali v Rim, da poročajo papežu o svojem delu. Isto je bilo sto let pozneje glede misijonarjev med nemškimi plemeni. In še malo pozneje vidimo zopet isto pri svetih bratih Cirilu in Metodu, ki sta bila slovanska apostola. Za svoje delo nista iskala priznanja v Carigradu, čeprav sta bila od tam prišla med Slovane. Samo z Rimom sta hotela biti v

stikih, samo v Rimu sta hotela prejeti škofovsko posvečenje in blagoslov za nadaljnje delo. Še danes nas spominja na dogodek škofovskega posvečenja obeh bratov posebna plošča, ki sta jo dala vzdati v cerkvi sv. Petra. V zgornjem delu nam plošča predstavlja Kristusa sredi med sv. Petrom in Pavlom, v spodnjem delu pa stojita Ciril in Metod, ki ju papež Hadrijan II. posvečuje za škofa. Iz istega časa je tudi stenska slika v baziliki sv. Klementa, kjer klečita oba sveta brata pred Kristusom ter mu poklanjata kot znak mašništva kelih in mašno knjigo.

Iz Rima je poslal že sveti Peter svetega Marka v Aleksandrijo, da širi Kristusov nauk v Egiptu. In izročilo pripoveduje, da se je dal tudi sveti Mohor, prvi oglejski škof, v Rimu posvetiti, preden je začel svoje delo ob Soči.

Taki dogodki se ponavljajo skozi vsa stoletja. Obnova Evrope in obnova sveta po krščanstvu se je vršila in se še vedno vrši iz Rima kot središča. Papež Ivan X. je iz Rima poslal carsko krono Simeonu in njegovemu sinu Petru na Bolgarskem in leta 1926 so praznovali Hrvatje tisočletnico, odkar je isti papež hrvatskega kneza Tomislava povzdignil na kraljevski prestol. Iz Rima je prejel kraljevsko krono tudi srbski veliki župan Štefan. Bil je papež Honorij III., ki je tega velikega župana v Srbiji kronal po posebnem svojem zastopniku za prvega srbskega kralja. Radi tega se imenuje prvi srbski kralj Štefan Prvovenčani.

Dolga stoletja je delil kraljevske in cesarske krone Rim. Cesarji in kralji so častili v papežu svojega očeta in duhovnega vodjo. Bili so mu poslušni. Papež pa je pazil, da se je povsod izvrševala božja zapoved. Pogosto je ostro nastopil tudi proti najvišjim vladarjem, če so dajali javno pohujšanje ali so bili v škodo javnemu blagru. Papež je bil pogosto miritelj v vojnah in posredovatelj v raznih sporih.

Vse krščanstvo je bilo kakor ena družina, ki se je s spoštovanjem zbirala okoli svojega družinskega poglavarja, papeža. Ponovila se je slika starega poganskega Rima. Kakor je bil poganski Rim iz vseh na-

rodov napravil eno državo, seveda z nasi-napravi krščanski Rim iz narodov Evrope ljem in s pomočjo krute politike, tako je v srednjem veku na razvalinah poganstva novo enoto, dom krščanskih narodov, kjer je papež kot priznani gospodar užival največje spoštovanje in najvišjo avtoriteto.

Zopet je rešil Rim vprašanje, kje je pot, ki vodi do splošnega sporazuma ter do najboljših jamstev za mir med narodi. Sedaj je rešil to vprašanje krščanski Rim, brez nasilja in absolutizma in strahovlade. Rešil ga je neprimerno bolje kot nekdanji poganski Rim.

(Konec prihodnjič.)

IZ PISEM MISIJONARJA FRANCA PIRCA

(Nadaljevanje)

KO se je goreči misijonar mudil v Grand Portazi, o čemer smo zadnjič pripovedovali, je dobil povabilo za misijon v Fort Williamu. O tem sporoča Pirc sam takole:

“Stara ženica se pripelje v majhnem čolnicu iz Fort Williama v Grand Portage in mi pripoveduje, da se je ondotnim Indijancem napovedal protestantski pastor. Indijani ga nimajo radi, pač pa žele v svojo sredo črnosuknjarja, to je katoliškega misijome povabi, naj brzo pridem k njim. Takoj narja. Njegovo vero bi sprejeli. Ženica se odzovem temu klicu božje Previdnosti. Izberem si osem novokrščenih Indijancev, ki so bili najbolj goreči kristjani. Ti so me peljali v majhnem čolnicu iz brezovega lubja v oni kraj. To moje potovanje po jezeru je bilo jako težavno in vearno. Vedno nam je pihal nasproti neugoden veter. Bojevali smo se z velikimi valovi ter drčali preko vodenih hribov in dolin, kakor po strehah velikega mesta. Kot led mrzla voda nam je pljuskala v obraz in za vrat. Kranjec, ki ni vajeen takih nevarnosti, bi umrl od strahu. Moji brodarji so pa veselo prepevali svete pesmi To sem imel za zna-

menje dobrega uspeha. Iz skušnje sem že vedel, da me Bog pripravlja s telesnimi nadlogami za dušno veselje.

Srečno smo dospeli na svoj cilj. Indijanci so nas prav prijazno sprejeli. Ondotni trgovec, seveda belega rodu, me je zelo prijazno sprejel pod svojo streho. Odločil mi je v svoji hiši veliko sobo za službo božjo. Moji brodniki so se takoj razkropili po kočah Indijancev. Naznanili so jim prihod katoliškega misijonarja in so jih povabili k poduku in službi božji. Jako so se zavzeli ti Indijanci, ko so videli moje Indijance, prišle tja z menoj vred, kako pobožno so znali moliti, brati iz knjig, lepo peti in pri maši celo latinski odgovarjati. Bili so si med seboj že stari znanci. Radi so prišli k pouku. Poučeval sem jih več dni zapored. Vsa občina se je odločila, da sprejme sveto vero. Krstil sem pa takoj le otroke in samo nekaj odraslih. Nisem namreč imel časa ostati pri njih dotlej, ko bi se vsi zadostno poučili v verskih resnicah in potrebnih molitvah. Tudi mojim brodnikom se je mudilo domov, da oskrbe svojim družinam potrebnega živeža za zimo. Pustil sem pa pri Indijancih v Fort Williamu enega v veri dobro poučenega Indijanca, ki je znal tudi brati. Ta jih naj pripravi na krst do mojega drugega prihoda. Mislim jih namreč kmalu zopet obiskati.

Dobri divjaki so se mi prisrčno zahvaljevali za pouk in mi obetali, da bodo prav dobri kristjani. Tudi so mi izrekli željo, da bi radi naslednje leto pod mojim vodstvom postavili cerkev. Obljubil sem jim, da jim bo pomagal, če mi bo božja Previdnost poslala potrebnih pripomočkov.

Doletelo me je pa še drugo veselje. Nedavno je prišel neki indijanski glavar od severa pet dni hoda daleč k meni, da bi si nabral poročil o novi veri, ki je začela sloveti tudi med njegovim ljudstvom. Jako mu je dopadlo petje svetih pesmi, ki so mu jih moji ljudje peli dve noči. Obljubil je, da spomladi pride sem s svojimi Indijanci in vsi prejmejo sveti krst.

Po severnih krajih je sploh še mnogo Indijancev, ki živijo ali skupno ob jezerih in rekah, ki so polne rib, ali pa tavajo brez

stalnega bivališča po gozdovih za divjačino. Ti so skoraj podobni neumni živini. Nikdar še niso slišali o sveti veri ali videli misijonarja."

Bilo je že proti zimi, ko se je naš misijonar vrnil nazaj v Grand Portage. Ostal je med njimi deset mesecev in jih dobro poučil v vsem potrebnem. Kako se je vršila služba božja v tem kraju nam sam opisuje. Čitajmo:

"Kadar nameravam iti v misijon v kako pokrajino med pogane, pošljem navadno kakega dobro poučenega Indijanca naprej tja, da poizve glavarjevo ime in pripravi ljudi na moj prihod. Izjema je le, če razne okolnosti zahtevajo, da pridem nenapovedan. Misijonar mora obiskati najprvo glavarja, da si pridobi njegovo naklonjenost, potem pa zbere pri glavarju vse, kar mu je, ki jih obsega občina.

Navadno pa pridejo pogani misijonarju že naproti, če namreč vedo za njegov prihod in si ga žele. Ob srečanju mu podajo roko. Včasih se pa po starem običaju možje postavijo v vrsto oboroženi. V takem slučaju mora misijonar razobesiti na svojem čolnu in pozneje na šotoru bandero miru. Indijanci ustrelje s svojimi puškami v pozdrav v zrak, ali pa s puščicami v določen kraj. Potem pobesijo orožje, da prijazno sprejmo misijonarja. Na misijonarjevo povabilo se potej zberejo v šotoru glavarja ali pa tudi kar pri misijonarju, pogosto pa tudi kar pod milim nebom. Sedijo okoli misijonarja in poslušajo božjo besedo. Žene in otroci se k prvemu zborovanju ne smejo povabiti, ker ne smejo biti nikoli navzoči pri posvetovanjih o važnih zadevah. Ravnajo se itak le po možeh, ker brez njihovega dovoljenja ne smejo ničesar storiti.

Glavar jim da navadno svojega tobaka. Molče si vsak natlači pipo ter kadi in premišljuje. Slednjič jim glavar pove razloge, ki ga nagibajo sprejeti krščansko vero. Opominja tudi druge, naj mu pritrdijo. Včasih vpraša vsakega posebej za njegovo mnenje in sam se končno priključi večini.

Šele po končanem posvetovanju mora misijonar pričeti pouk z onimi, ki so se od-

ločili za sprejem svete vere. Ni pa lahka naloga, te ljudi, trde malikovalce, krščansko vzgojiti in olikati za pobožne kristjane. Zlasti še, če so zastarani v svojih vražah ali pa pohujšani od slabih kristjanov. Z božjo pomočjo se mi je pa to posrečilo v Grand Portage.

Odkar sem tukaj, se držim naslednjega reda: Ob sončnem vzhodu se da znamenje z morsko školjko ali pa z zvoncem za jutranjo molitev. Vse molitve in pobožnosti se prično in končajo s kako lepo pesmijo. Indijanci namreč neizrečeno ljubijo petje. Po jutranji molitvi je sveta maša, pri kateri pojejo pevci ali pa se vrsti branje z rožnim vencem. Po sveti maši jim berem v indijanskem jeziku oddelek iz evangelija in potem umevno razložim.

Po zajterku vse do večera učim otroke in odrasle v šoli raznih molitev in pesmi. Po sončnem zahodu se da znamenje za večerno molitev, ki se zopet prične in konča s petjem. Potem berem nekaj strani iz katekizma in razlagam umevno, kar sem bral. K sklepu jim povem kako povest iz življenja svetnikov. Ob sobotah popoldne in ob nedeljah do desete ure ali do slovesne maše spovedujem. Med mašo pojejo vsi, ki znajo brati. Po mašnikovem obhajilu eden moli na glas obhajilne molitve. Oni, ki pristopijo prvič k sv. obhajilu, imajo gorečo svečo v rokah. Izvzemši bolnike obhajam tu le med sveto mašo.

Ob nedeljah popoldne ob dveh so slovesne večernice. Pojemo pet psalmov v indijanskem jeziku, druge molitve so latinske. Po večernicah je krščanski nauk. Po končani službi božji je krščevanje onih, ki so dovolj poučeni. Najprej imam primeren nagovor do katehumov, to je onih, ki imajo prejeti sveti krst. Potem pevci zapoje pesem, v kateri novokrščenci dajo slovo malikovanju, se odpovedo vsem pregreham in obljubijo, da bodo zvesto služili Bogu, Stvarniku nebes in zemlje. K sklepu pride zopet primeren nagovor novokrščancev ali pa pridiga navzočnim poganom. Končno zahvalna molitev za milost svetega krsta.

Nedelje s takimi slovesnostmi — katerih sem, hvala Bogu, že dosti praznoval med

Indijanci — so prava dušna tolažba in veselje za misijonarja. Lepi cerkveni obredi imajo neizrečeno moč na preproste divjake. Radi tega druge vere tudi nič ne opravijo med njimi, ker nimajo cerkvenih obredov. Naj povem le en zgled. V Fort Williamu se je vso zimo trudil jako spreten protestantski pastor, ki je govoril tudi indijanski jezik, da bi si pridobil privrženec. Pridobil pa ni niti enega."

* * *

Prihodnjič bomo pa zvedeli, kako se je godilo našemu blagemu misijonarju naslednjo spomlad, namreč leta 1839.

MODROST V PREGOVORIH

Mladost je radost.

Mladosti čas najlepši čas.

Pomlad in mladost sta enakih lastnost.

Pridna mladost mirna starost.

V mladosti se kaj naučiti je najboljša dota.

Kar se seje v mladosti, to se žanje v starosti.

Kdor noče v mladosti, mora v starosti na strani.

V mladosti si treba preskrbeti palico za starost.

Kdor mladost prespi, v starosti bdi.

Kdor noše v mladosti, mora v starosti.

Lena mladost — lačna starost.

Pitni bratje v mladosti, siromaštva svatje v starosti.

Kdor jaha v mladost, mora peš v starosti.

V mladosti neroden sin, v starosti trpin.

Kdor v mladosti oslepi, ostane slep vse žive dni.

Grehi mladosti se kaznujejo v starosti.

Kar se v mladosti ne skrbi za zdravje, ga starost ne tare.

Kdor hoče biti mlad v starosti, bo di star mladosti.

TONČE S SLOMA

ZGODOVINSKA POVEST

Spisal P. Bernard Ambrožič

(Nadaljevanje)

STIRINAJSTO POGlavJE: DO BOŽIČA JE BILO
DOLGO.

JOŽEK se je zaprl v gornjo sobo, vzal zvezek in se vsedel k pisanju. Takole je pisal:

“Povest gospoda profesorja Zupančiča je prav lepa. Pa ni imela dobrega konca. Tako smo mislili vsi, jaz pa najprvi. Najprej nam je povest povedal naš Tonče. Spet je bila prav lepa. Dobrega konca pa še ni imela. Naš Blaže in jaz, Jožef Slomšak, sva potem povest raztegnila do konca. Povest je končana, ko pogine ovčarjev pes. Poprej se ne more končati. To je potrdil tudi naš Blaže.. Jaz, Jožef Slomšak, sem potem premislil, kako bi moralo biti. Povedal sem Blažetu. Največ je pohvalil, nekaj pa sam popravil. Tako zdaj jaz, Jožef Slomšak, pišem pravi konec povesti.”

Odložil je pero, prebral napisano in se mu je zdelo nad vse imenitno. Prebral je drugič in tretjič, potem pa tolikokrat, da je vsako besedo vedel na pamet. Pa se mu je zdelo premalo za njegov načrt in je spet pograbil pero. Pisal je dalje:

“Sveti pastir je na gori Oljki noč in dan molil. Kolena so mu bila že trda kot kamen. Zato, ker je vedno klečal in molil. Pes je ležal na pragu. Pes ni znal nobene molitve. Dremal pa ni. Z enim očesom je gledal svetega pastirja. Z drugim očesom je pazil na svet. Če je kaj zašumelo v grmovju, je glasno zalajal. Potem je bilo spet vse tiho.”

Jožek je prebral napisano najprej po tihem, potem dvakrat na glas. Zadovoljen je bil. Zvil je papir in šel Blažeta iskat. Pa ni dobro opravil. Blaže je samo zamahnil z roko: “Ali ti nisem že povedal, kaj mislim?”

Uršika ga še poslušala ni. Neža je rekla, da Tonče in Blaže vesta, kako je treba, Jožek je pa samo domišljav. Teta Polona je sicer dvakrat pokimala, rekla pa nič. Jožek je bil od sile poparjen, obupal pa ni. Zdaj mu ostane samo še Kumerdajeva Katra! Morebiti pa še ni dosti v povesti, da bi človeku vzbudila vso radovednost?

Šel je in hitro pripisal:

“Kadar je sveti pastir postal lačen od velike molitve, je vstal. Stopil je k psu in mu obesil lonček na vrat. Pes je razumel. Vstal je in stekel v vas pod Goro Oljko. Lju-

KRIŽEM KRALJSTVA KRIŽA

P. B.

Dober nauk so nam dali Kitajci. — UNRA je velika organizacija Združenih Narodov za pomoč osvobodnim narodom Evrope. Precej dolgo se je vleklo vprašanje, če naj UNRA deli pomoč tudi v Italiji ali naj je ne deli. Zastopniki raznih Združenih Narodov v UNRA so bili različnih misli. Eni so bili za pomoč Italijanom, drugi proti. Končno je zmagala misel, da naj dobi pomoč tudi Italija. Mi smo sprejeli to novico z mešanimi čustvi, kajne? Zdelo se nam je, da Italija te pomoči res ni zaslužila. Težko odpuščamo tako številne prizadete krivice. Razumljivo je to. Ljudje smo pač, čeprav tudi kristjani. Zastopniki Kitajcev pri UNRA, ki niso kristjani, so pa takoj glasovali za pomoč Italiji. In so zraven dostavili, da bodo tudi za pomoč Japonski takoj glasovali, kadar bo to vprašanje na dnevnem redu. Vredno premisleka!

Papež je pisal katoliškim škofom na Angleškem in jim položil na srce, naj vzbujajo v srcih svojih vernikov čut odpuščanja namesto želje po maščevanju. Bilo je namreč v času, ko so London najbolj razbijale nemške leteče bombe. Ali bi bil papež še to, kar je, če bi ne bil pisal tako? Vendar

dje so mu dali jedi in jo je prinesel na Goro. Sveti pastir je jedel in ostanke metal svojemu psu. Tako sta bila oba sita. Tako sta živela leto in dan. Enkrat po zimi je pa pes imel strašno nesrečo. Ta nesreča mu je prinesla žalostno, oh, žalostno smrt!"

Zdaj je bil Jožek prepričan, da noben človek ne more prebrati povesti do sem, da ne bi hotel slišati konca. Privoščil je pa to radovednost zdaj samo še Kumerdajevi Katri. Vso noč se mu je sanjalo o tej zgovorni sošolki.

"Na, Katra, beri naprej našo povest," ji je rekel, ko jo je srečal pred šolo. Deklica je vzela papir in pazljivo brala. Nestrpno je čakal Jožek, kaj bo rekla na to.

"To ni še nič! Zakaj pa nisi popisal, kakšna je bila tista žalostna smrt? Konec še vedno manjka!"

"Vem, vem, da manjka," je Jožek moško prikimal. Saj prav to je hotel. "Pa tudi ne bom napisal pravega konca. Povem ga vam vsem v šoli, če bodo gospod dovolili."

"Morajo," je planila Katra. "Bom jaz govorila zate!"

Jožek je bil na konju. Vedel je, da Katra pri gospodu mnogo premore.

Ko so odmolili pred šolo, je Katra kar obstala in mahnila z roko visoko nad glavo. Prašnikar je samo z očesom dovolil, da spregovori. In je zažgolela vanj povest o pastirju in psu, da se ji ni dala prestreči beseda. Prašnikar se je mislil sprva otresti vsiljive deklina, pa je zapazil, s kakšno pozornostjo so prisluhnili vsi. Potlej je tudi sam zvesto poslušal. Nekaj je sicer že bil slišal o tej neskončni povesti, pa vsega ni vedel. Katra je prenehala tam, kjer je bil Tonče končal, potem je brala Jožkovo novo poglavje. Otroci so nehali dihati. Jožek se je pa bal, da bo butanje njegovega srca prevpilo Katrin pojoči glas. Ni bil vaje tolikega občudovanja, kot mu je žarelo nasproti z vseh obrazov dečkov in deklic.

Končno je zahtevala Katra, da pravi konec Jožek sam hitro pove. Vsi so zašumeli v podporo tega predloga in še gospod Prašnikar ni bil nič proti. Jožek je vstal in zamižal, ker ni mogel prenesti bodečih pogledov. Z zaprtimi očmi je hitro govoril:

"Bila je zima in po vsem svetu je ležal debel sneg. Pastirjev pes je težko gazil navzgor na Goro Oljko. Bil je že sredi pota. Naenkrat je zavohal nekaj neznanega in je takoj še bolj neznanano zarenčal. Pomislil je, kaj bo zdaj. Pa je bilo že prepozno. Od strani je planil nanj velik velik — volk . . ."

Zašumelo je po razredu, dečki so se prijeli za glavo, deklice so si krčevito tiščale roke na prsi. Jožek je odprl oči in jih ni zaprl do konca. Dobil je nazaj ves svoj dečaški pogum.

"Volk je bil velik kot medved, grozno močan in strašno lačen. Pes bi bil lahko slišal, kako je volku v trebuhu

ga je napadel komunistični list "Vojna in Delo" v Moskvi in mu očital, da skuša Nemce rešiti zaslužene kazni. Zloben človek lahko vsako besedo, pa naj jo izreče ta ali oni, napak obrne.

Papežu tudi od raznih strani močno očitajo,

da ni hotel podpirati vojnih naporov Zaveznikov in je vse preveč pomirjeval razprte narode. Še danes tako dela, pravijo ti silni tožniki. Tudi v prvi svetovni vojni je bilo polno podobnih obtožb. Ko je pa vojna minila, so vpili, da je papež hujskal na vojno in mnogi ljudje, ki bi imeli biti katoličani, so podili duhovnika izpred svojih vrat, češ, da s takimi nimajo nobenega opravka, ki služijo papežu, vojnemu hujskaču. Ta, ki to piše, je moral sam poslušati take besede na porčih, v hišo ga niso pustili. Pa si človek pomagaj! Takim ljudem bi papež ustregel samo, če bi le šel v grob in vzel s sabo pod zemljo — katoliško cerkev.

Da bi bilo mnogo ljudi vsak dan pri maši,

tako kampanjo so sprožili po raznih škofijah, tudi v čikaški. Nadškof Stritch je vrgel med svoje škofljane besede papeževe, ki se glase: "Vsakdanja sveta maša mora biti naša največja in poglobitna molitev v teh žalostnih časih. Mir in varnost milijonov ljudi po svetu je odvisna od zaključkov, ki jih narejajo zastopniki narodov. Kaj boljšega moremo mi zanje storiti kot to,

krulilo, pa ni imel časa poslušati. Pes je pomislil, kam bi odskočil. Bilo je pa že prepozno. Volk se je zagnal v psa. Pes se je zvalil v sneg. Mislil je, da bo volka strašno ugriznil. Takrat se mu je razlil močnik iz lončka naravno v oči. Zdaj ni videl, kam naj ugrizne. Nič več se ni mogel pretepati z volkom. Volk ga je zadavil in še živega vsega požrl . . .”

“A-a-a-h-h-h—”

Jožek je zamahnil z roko in povzdignil glas:

“Pa ni bilo treba psu tako žalostno umreti! Neumno je bilo, da je nosil lonček okoli vratu. Lahko bi bil lonček tako narejen, da bi ga pes kar v gobcu nosil. Potem bi ga lahko postavil v sneg in se z volkom pretepal. Potem bi gotovo pes volka premagal. Tega pa nisem jaz kriv. Naš Tonče je tako naredil, da je pes nosil lonček okoli vratu. Blaže in jaz sva mislila to popraviti, pa zdaj je Tonče že v Celju in je prepozno. Zato se povest ne more drugače končati.”

Jožek je sedel. Bil je med najmanjšimi v šoli in malo ga je bilo videti sredi večjih dečkov in deklic. Pa se mu je vendar zazdelo, da za celo glavo, ali morda še dve, presega vso ponikovsko otročad. Ali ni bil po pravici sam nase ponosen?

Vse je ostalo mirno in tiho kot prej. Otroke je do mozga prevzela prežalostna smrt pastirjevega psa. Nekateri manj čustveni so pa premišljevali, če sta imela Blaže in Jožek pravico, da sta Tonču naprtila krivdo za to žalostno smrt. Ker je bil Jožek Tončev brat in Blaže tudi kot domač na Slomu, se jim je zdelo, da to pravico morda imata. Na tihem so upali, da se bo gospod Prašnikar potegnil za Tonča.

Pa se ni. Imel je pa svoje misli. Občudoval je Jožka in si želel, da bi ga mogel poslati za Tončem v Celje. Zal mu je bilo dečka, ki je vedel o njem, da na Slomu ni v pravih rokah. Oče Marko ga zanemarja. Ne gre mu v glavo, da bi Jožek kdaj gospodaril na Slomu, ko je Tonče prvorojenec in je . . . Jožek je rastel sam zase in imel vedno več svojih muh.

Še drugo je imel Prašnikar v mislih. Čudno! Jožek se je zanimal samo za psa in znal svoje zanimanje spraviti v tako žive besede, da je z enako silo prevzelo vso otročad. Kako se je potem godilo “svetemu pastirju”, to je bilo v Jožkovi povesti postranska stvar. Tudi vsi drugi otroci so nanj pozabili. Prašnikar sam se je pa bal opozoriti na to pomanjkljivost, ker bi potem ne bilo ne konca ne kraja povesti in bi zlepa ne prišli od rednega pouka, kot ga je zahtevala šola. Tako je obveljal Jožkov “pravi konec” razvlečene Zupančičeve povesti in tudi mi smo obsojeni, da prepustimo pastirja njegovi usodi. Kako

da darujemo zanje sveto mašo vsak dan?” — Posebno odbori katoličanov svetnega stanu so v čikaški škofiji na delu, da spravijo več in več katoličanov vsak dan k sveti maši. Pravijo, da je uspeh že prav lep. Kaj pa ti, ki to bereš . . .?

Poseben sodniški zbor v Rimu, pod nadzorstvom svetega Očeta, je lansko leto razveljavil 39 zakonskih zvez. To se pravi, da sta smela mož in žena narazen in se tudi znova poročiti. In sicer po katoliško, to je v cerkvi. Brž so spet planili nasprotniki in pokazali s prstom na Cerkev, češ, tudi ona dovoljuje razporoko ali “divorce”. Zakaj pa potem obsoja one katoličane, ki si vzamejo “divorce” pred civilnim sodiščem in se ne zatečejo v Rim? Zakaj bi morali čakati na papeža, da jim dovoli, kar se lahko vse hitreje kar doma naredi? Tako se sprašujejo in mislijo, da imajo dober izgovor...

Razveljavljenje zakonske zveze je pa nekaj drugega kot je razporoka. Razporoka se naredi, če mož in žena gresta narazen, čeravno je bil njihov zakon veljaven od vsega začetka. Taka ločitev katoličanom ni nikoli dovoljena in tudi biti ne more. Lahko se pa zgodi, da je bil kak zakon od vsega začetka napačno sklenjen. Ker je vsak človek zmotljiv, se pač lahko zgodi, da se je kak važen zadržek pred sklepom zakona zmotno spregledal. Da bi se to ne zgodilo, se

je živel brez psa, kdaj in kako je umrl — vse to nam ostane zapečateni knjiga. —

Slomšakov Tonče doli v Celju pa ni prav nič vedel, da povest o psu in pastirju še vedno vznemirja Ponikvo. Ko je romal "pravi konec" povesti od ust do ust po vaseh po vsej fari in najbrž še čez, je mislil Tonče samo na šolo in na inštrukcijo pri celjskem trgovcu. Nič mu ni bilo dolgčas po domu. Dnevi in tedni so mu tekli enakomerno naprej in nič ga ni motilo pri delu. Zelo je bil hvaležen Bogu, da pomanjkanja ni trpel. Videl je, da se nekaj njegovih sošolcev ni vrnilo v Celje, ker so jim slabi časi prekrižali vse take račune. Mnogi od onih, ki so se srečno vrnili, so pa bili največkrat lačni, siti pa le redkokdaj. Od vseh strani so že prihajali glasovi o silnem pomanjkanju po deželi in tudi na vrata celjskega mesta je trkal glad, čimbolj so se dnevi pomikali proti Božiču.

Tončetu se je vzbujala vest, da se mu sredi tolikega siromaštva vse predobro godi. Deval je na stran od svojih precej bogatih obedov in nosil kose kruha in še drugih priboljškov potrebnim sošolcem. Posebno se je zavzel za revnega fanta, ki mu je bilo ime Luka Gerlič. Siromak je vidno hiral ob pičli hrani, ki si jo je večinoma izprosil okoli ljudi. Nekoč mu je Tonče prinesel belega kruha in košček mesa. Sestradani fant je planil po obojem kot gladna žival. Tonča so oblile solze. Povabil je prijatelja v cerkev sv. Daniela in tam sta dolgo molila. Potem je pravil Tonče Luki, da je Bog uslišal njegovo prošnjo. Kako, je hotel vedeti Luka. Kmalu bo zvedel, je zatrjeval Tonče.

Drugi dan je ves vesel prinesel Tonče Luki novico, da mu je dobil za vsak dan dobro večerjo, ki ga bo rešila prevelikega stradanja. Dal mu je naslov celjske družine. Luka je šel in povedal, da ga je Tonče poslal. Sprejeli so ga. Blagi fant se je smejal in jokal obenem. Šele mnogo pozneje je zvedel, da mu je Tonče prepustil svojo lastno večerjo, sam je pa na skrivnem vsak večer pospravil kos kruha in ga zalil s svežo vodo.

Tako je teklo v Celju dijaško življenje.

Na Ponikvi in drugod v celjski okolici je še šlo za silo tja do Vseh Svetih, potem se je začelo vse kakor lomiti. Ljudje so se bali samih sebe in drug drugega. Kdor je še imel kaj v shrambah, je bil prepričan, da mu sosed zahrbtno preži na dragoceno zalogo. Kdor ni imel ničesar več, se je bal prositi soseda. Vedel je, da vsak težko da, pa je komaj krotil v sebi nagon, da si prilasti tuje blago po nedovoljenih potih. Nastala je živa zmešnjava. Otroci so bledih lic poslušali tarnanje starih in niti Zupančičeva povest s Tončevim nadaljevanjem in Jožkovim koncem jih ni zanimala več.

Po vaseh so se jeli pojavljati lačni neznanci. Prosja-

vsak nameravani katoliški zakon v cerkvi do trikrat oznani, da lahko vsak naznani, če mu je znan kak zadržek. Včasih se pa tak važen zadržek šele pozneje pokaže in če se pokaže, lahko vsak ve, da je bil zakon neveljavno sklenjen od vsega začetka. Treba je tedaj, da se to v Rim sporoči, ali pa vsaj na domačo škofijo. V to postavljena sodišča stvar natanko preiščejo.

Ako se jasno pokaže, da je bil zakon res neveljavno sklenjen, cerkveno sodišče izjavi, da je v resnici tako. Mož in žena, ki sta bila le na videz poročena, se morata znova poročiti, ali pa lahko gresta narazen in sta prosta, kakor sta bila pred prvo (neveljavno) poroko. To je torej vse nekaj drugega kot razporka ali divorce. Samo človek, ki noče razumeti, tega razumel ne bo. Sicer pa razumejo že tudi nasprotniki vere in Cerkve, samo nalašč se delajo nevedne, da lahko "špotajo" Cerkev.

Neka žena piše: "Imela sem več ko ducat otrok. Sedaj na stara leta sem ostala sama. Nekaj mojih fantov je v vojski, dekleta in drugi fantje so se razkropili na vse vetrove. Tudi je že nekaj oženjenih. Vedno me skrbi, kako je ž njimi in še kaj delajo za svoje zveličanje. Molim zanje noč in dan. Takole pravim Bogu: Tvoja volja je bila, da so prišli na svet, od Tebe sem jih sprejela. Tako jih pa tudi iz vsega srca Tebi darujem in dajem

čili so, molili, napovedovali in pripovedovali strašne reči, pa priganjali poslušalce k pokori. Drugi so bili oblastni, včasih zvijačni, včasih nasilni. Napravljali so zdražbe med sosedi in se okoriščali ž njimi. Težko je bilo vedeti, komu naj še človek zaupa.

Ljudje so si pravili, da je med temi lačnimi neznanci največ Haložanov. Da so se razlili iz svoje deželice najprej po Dravskem polju in se ondotnih kmetov oprijeli. Potem so se spustili navzdol proti Celju in še v razne druge smeri, kjer se je obetal kaj za pod zobe. O Haložanin je šel že takrat glas po deželi, da pol leta žive ob zvrhanih mizah, pol leta stradajo in si tiščijo prazne želodce. Ko so jim njihove vinske gorice to jesen do konca odpovedale, se jim skozi celo leto stradež obeta. Drugega ne rode Haloze svojim ljudem, so si govorili ljudje. Pa tudi od drugod so prihajali lačni. Starci, žene z otroci, pa tudi zactavni možje. Nekaj jih je poslala že zgodaj jeseni prav spodnja Dolenjska. In kakor so prihajali tujci, tako so tudi s Ponikve odhajali v svet, ker je bilo siromašnih pod zvonom sv. Martina. Ali jih je bilo sram prosjačiti okoli znanih ljudi, ali so verjeli, da so po svetu bolj radodarni in bolj premožni ljudje? Tako je začel romati svet iz kraja v kraj, zakaj najrajši vsak skriva pred znanci svojo revščino. Ta ali oni si je pa tudi mislil, da bo drugod lažje kaj tujega vzel kot doma . . .

Gospod Prašnikar je začutil tisto jesen, da stoji pred silno goro, kot Triglav visoko. Prodreti jo mora, pa kako naj se loti? Šolarje je odslovil, farne naloge je opravljal le mimogrede, tako je obtoževal samega sebe. Mnogo je letal okoli oblasti v domačem okraju. Trkal je pri graščakih na Razbelem in v Hotunjah, obiskoval in priganjal še druge. Hodil je okoli državnih uradov in imel sestanke z občinskimi možmi, ki so pa sami najrajši pri njem sveta iskali.

Končno se je tesno oprijel očeta Marka na Slomu. Resni mož ga je poslušal in doumeval počasi. Ko je pa doumel, je prijel z obema rokama. Zato je Tonče Slomšak, ko je prišel na počitnice za Božič, videl na Slomu novosti, ki jih je bil močno vesel, čeprav so bile žalostne, da se le težko popiše.

(Dalje prihodnjič.)

nazaj. Jaz ne morem več skrbeti zanje, Ti sam moraš zanje skrbeti . . ." — Blagoslovljena bodi taka mati! Hvala Bogu, da je takih mater še več na svetu v današnjih prečudnih časih!

Da bo Jugoslavija pod Titom komunistično-diktatorska, to se zdaj spet odkrito spoznava in priznava. Tito je odslovil iz dežele angleške in ameriške vojaške odposlance in se naslonil

zgolj na Rusijo. Kaj to pomeni, lahko vsak ve, če pomisli, da je Tito sto odstoten komunist. Zatrjevali so nam tu okoli, da je bojazen pred komunizmom v Jugoslaviji samo otročji bav bav. Celo Churchill je verjel, da je Tito "pokopal komunizem in postal pravi jugoslovanski patriot". Izkazalo se je drugače. Slovenci doma so pač vedeli prav, ko so partizane od blizu opazovali. Tudi mi smo imeli prav, ki smo verjeli poročilom iz domovine. Ne, tudi na Slovenskem komunizem ni bil in še danes ni samo strašilo!

Ali smo torej mogli drugače ravnati kot smo? Svarili smo pred podpiranjem partizanov in Tita. Večina naših katoličanov nam je verjela, manjšina še danes ne verjame. Podpira partizane še dalje in drži s SAN-Som. S kakšno vestjo to dela manjšina, je drugo vprašanje. Ali misli, da je treba biti pri tistih, ki pač zmagujejo — ne iz lastne moči in s pomočjo domačega ljudstva, ampak s pomočjo iz tujine? Ali naj načelnost prepuusti mesto sili? Ali naj se tudi mi podamo "pravici pesti"? Kdor nima več spoštovanja do svojih katoliških načel kot samo do te mere, je pač žalostno, da se trka na prsi kot "dober katoličan".

Zadruga so dobra pomoč "malemu človeku". Poročalo se je, da so v nekem mestu v Minnesoti prejeli delavci povišanje plač za

10%. Mislili so, da bodo od- slej nekoliko lažje živeli. Toda takoj drugi dan so vsi trgovci povišali cene razne- mu blagu. Delavci so bili skoraj tam ko prej. Pogrelo jih je, da so njihovi someščani, trgovci, pokazali tako malo smisla za skupno do- bro in stopili na pot kapita- listov. Zato so sklicali shod, sklenili ustanoviti zadrugo, to je prodajalno z nakupom delnic. Dobiček od trgovine so si razdelili delavci sami, trgovci so se pa pod nosom obrisali. Tako bi zadruga, pametno in previdno vode- ne, lahko rešile mnogo te- ga, kar se imenuje "zavože- no kapitalistično gospodar- stvo". Cerkev je zadrugam vedno močno naklonjena.

Svoboda katoliške cerkve v Rusiji? — Slišali in brali smo, da je ta svoboda kon- čno prišla. Nekaj je, pa ne mnogo. Sam načelnik pri od- delku za katoličane moskov- ski vladi, neki Poljanski, je povedal, da katoliški starši v Rusiji lahko poučujejo svoje otroke v verskih rečeh na svojih domovih ali tudi skupno v kaki dvorani, ne sme se pa dajati verski pouk otrokom — v cerkvah! To bi bila že — nevarna propaganda! Cerkve so pa baje samo za molitev, ne pa za propagando! Malo čud- na je torej ta "svoboda ka- toliške cerkve" pod Stali- nom!

Adamič se mnogo trudi, da bi izpodkopal ugled pa- pežu. Kako to dela, je pred kratkim popisal v svoji ko-

loni g. kanonik Oman. Pa je tudi povedal, da se mali de- čko zastonj trudi spraviti papeža ob veljavo in izpod- kopati njegov vpliv. So pa že bili drugični tiči tekom zgo- dovine na delu zoper pape- ža kot je kak Adamič. In kaj so opravili? Prav toliko kot bo Adamič. Lahkoverne posameznike bo omajal mor- da v zvestobi do papeža, prestola sv. Petra ne bo o- majal.

Sumner Welles je bolj znan v Ameriki in po svetu kot kak Adamič. Ta mož pa piše o sedanjem papežu takole: "Papež Pij XII. ima lastno- sti (državništva) v visoki stopnji. Videl sem, da je glo- boko potrj radi bodočnosti sveta, ki ima neizogibno priti. Silno ga žalosti nečlo- veško divjanje, ki se godi po mnogih deželah. Seveda ne morem razodeti vsega, kar sva govorila, in kar mi je za- upal. Ali to lahko rečem: Odšel sem iz Vatikana v trdnem prepričanju, da je ena izmed tistih sil, ki bodo prerodile svet, sedanji papež in mnogi v njegovi okolici." — To izjavo in druge podob- ne naj bere Adamič, pa bo menda ja spoznal, kako brez "upa zmage" se zaleta- va v Pija XII.

Dve dragoceni stvari sta vredni življenja: mladost in ljubezen.

Kadar oboje mine, se naše življenje nadaljuje v spomi- nih.

MOLIMO ROŽNI VENEC

Rožni venec je Marijina molitev, Marijina iznajdba. Ko je mohamedanizem pre- tel uničiti krščanstvo v Ev- ropi, je prišla Marija iz ne- bes k svojim otrokom na zemlji. Po sv. Dominiku jih je učila moliti rožni venec. Po tej, Mariji tako dragi molitvi, je bila Evropa rešena izlama.

Pred 27 leti je Marija zo- pet prišla na zemljo. V Fati- mi na Portugalskem se je prikazala trem otrokom in jim naročila, naj ljudje po- gosto in pobožno molijo rož- ni venec, če hočejo, da bo vojske kmalu konec. Marijin svet velja še bolj za čas, v katerem živimo. Po zemlji teko potoki krvi nasilnikov in nedolžnih. Samo Marija more ustaviti strašno poko- lje . . . Ustavila ga bo ko bo ves katoliški svet zbran pri Njej na kolenih, v molitvi rožnega venca.

Marija želi od svojih otrok molitev rožnega ven- ca; papež prosi, naj vsak katoličan dnevno moli to le- po molitev; duhovniki jo pri- poročajo; vojaški kaplani rotijo "armado na kolenih v zaledju" naj podpira bo- jevnike z rožnim vencem; vojaki sami tvorijo krožke rožnega venca. Naj bodo na- še slovenske družine gluhe za vse te prošnje, opomine in klice? Sin, brat, oče, stric je v življenski nevarnosti... Bombe, roboti, puške trosi- jo smrt na debelo . . . A so- rodniki, na varnem radi žr-

tev dragih, jim plačujejo z brezbržnostjo . . . Ne recite, da ni res! Je!

Vprašam v šoli otroke: "Kje molijo rožni venec vsak dan?" Od 26. otrok v razredu, vzdigneta roko 2 otroka . . . Samo dva! Kje so pa roke ostalih 24 otrok? In smrt kosi, in kri teče, in lakota trpinče naše drage v Evropi, in boleznj brez zdravniške pomoči, brez duhovne pomoči uničujejo naš narod v domovini . . . In samo par družin v fari moli rožni venec! Taka trdosrčnost, taka brezbržnost, taka neusmiljenost! Taka zakrknjenost!

Sv. cerkev je obdarila molitev rožnega venca z bogatimi odpustki. Če molimo rožni venec pred Najsvetejšim, dobimo popolni odpustek. Ker radi zaposlenosti mnogi nimajo časa iti v cerkev, lahko molijo rožni venec, kjer koli. Pri delu, na poti na delo . . .

Neka gospodična je vsak dan sedela na poulični železnici zraven moža, ki je vedno držal roko v žepu. Tudi na ulici ni nikoli potegnil roke ven. Začela se ga je bati, češ, mož najbrž drži revolver, četudi je videti, da je pošten. Neko jutro se je vsled srčnega napada zgrudil pred njo na ulici. Potegnili so mu roko iz žepa. Okrog nje je bil ovit rožni venec . . .

Marija je rekla, da je treba moliti rožni venec pravilno, pobožno. To je ustna molitev, ki jo je treba združiti s premišljevanjem. Ko molimo "Češčene Marije" z usti,

treba da premišljujemo skrivnost, katera je ravno na vrsti in ni treba misliti na besede, ki jih izgovarjamo. Seveda je tudi taka molitev, ko mislimo o besedah, ki jih ravno izgovarjamo, dobra, a je silno težka, utrudljiva. Razmišljenosti se skoro ni mogoče otresti. In ravno radi tega, ker mnogo ljudi ne zna pravilno moliti rožnega venca, ga ne ljubijo in zato tudi ne molijo. Kaka duhovna škoda! Koliko milosti je izgubljenih!

Da bi naši ljudje znali moliti rožni venec; da bi ga vzljubili in z njim pomagali Mariji reševati duše, smo se odločili vsak mesec natisniti v našem mesečniku eno premišljevanje o skrivnostih rožnega venca. Priporočamo, da bi naročniki shranili te številke in bi tako imeli po petnajstih izdajah celo razlago sv. rožnega venca.

Šolska sestra.

PRAZNIK MARIJINEGA DAROVANJA

P. Miršek

V mesecu novembru praznujemo samo en Marijin praznik — darovanje Device Marije v templju.

Pri židovskih starših je bilo dolga stoletja, da, več ti-soč let, v navadi, da so kate-rega izmed svojih otrok zaobljubili Bogu, da ga bodo dali za gotovo število let v

službo Bogu v templju, ali preje v svetem šotoru. Nekateri starši so naredili tako zaobljubo že pred rojstvom otroka, drugi pozneje. Vzroki teh zaobljub so bili različni. Tako vemo, da je Ana, Elkanove žena, naredila tako zaobljubo, ko je v svetem šotoru prosila Boga, da bi jo blagoslovil z detetom, ki jih ni imela. Bila je uslišana in sin, prerok Samuel, je služil Bogu v šotoru pod duhovnikom Helijem.

Drugi starši so morda naredili tako zaobljubo v boleznj otroka, ako ga jim Bog ohrani pri življenju.

Pa ne samo mladina, otroci, tudi odrasčeni ljudje so prihajali v tempelj, da so tam preživeli število let v posebni službi templju in Bogu. Zlasti so prihajale vdove, da so tam preživele zadnja leta svojega življenja. Tako vemo o Ani, Fanelovi hčeri, ki "ni zapuščala templja, ampak s postom in molitvijo Bogu služila noč in dan." Ta je prepoznala Dete Jezusa kot obljubljenega odrešenika, ko sta ga prinesla k očiščevanju Marija in Jožef. Ustno izročilo pripoveduje, da je bila ravno ta prerokinja Ana, kateri je bila Marija v templju izročena v vzgojo in vodstvo. Starejši možki so imeli v oskrbi možko mladino, starke pa žensko. Ti darovanci so stanovali v posebnih poslopjih pri templju.

Delo darovancev je bilo delo pri templju, kakor sodelovanje pri službah božjih, petje psalmov, snaže-

nje in čiščenje templja in vsa druga dela, zvezana s službo božjo in s stavbami templja. Ženske in dekleta so zlasti skrbele za duhovne obredne obleke, jiti tkale, vezle in popravljale.

Del dneva je bil pa seveda posvečen molitvam, prepevanju psalmov, čitanju svetih knjig in poduk v Mojžesovi postavi in v židovski veri.

Mladina se je tako pripravljala na svoje življenjske naloge, da so jo vršili kot verni in goreči Židje.

Ali sta tudi Joahim in Ana zaobljubila Marijo, ne vemo. Verjetno pa je, da sta to naredila po zgledu Ane, matere preroka Samuela, ko sta tudi onadva prosila Boga, da bi jima dal dete, ker sta bila brez otrok.

Koliko je bila stara Marija, ko sta jo starša pripeljala v tempel Bogu v službo, tudi ne vemo. Ustno izročilo in razni cerkveni pisatelji, govore o treh letih, kakor so tudi drugi starši v enakih slučajih storili.

Za priletna starša Joahima in Ano je bila to gotovo velika žrtev. Gotovo jima je bilo zelo težko, ker sta toliko želela otroka, da bi na stara leta ne bila sama. Posebno jima je bilo težko, ko sta dobila tako ljubeznjivo dete, tako izredno in nenavadno, kakor se je na Mariji pokazalo že zelo zgodaj. Vendar pa sta z veseljem izpolnila svojo zaobljubo, hvaležna Bogu, in to žrtev tudi prinesla.

Tudi za malo deklico Marijo ta žrtev ni bila lahka.

Ljubila je svoje starše gotovo kot nobeno drugo dete še na svetu ni ljubilo svojih staršev. Vendar njena brezmadežna duša je že prav zgodaj zahrepenela po Bogu in njegovi bližini. Ustno izročilo pripoveduje, da je Marija z izrednim, nenavadnim veseljem prišla pred duhovnika, ki je izvršil obred sprejema in žrtvoval na žgalnem oltarju belo jagnje, kakor je bilo predpisano. Prisrčno se je poslovila od svojih staršev in odšla med druge deklice.

Joahim in Ana sta žalostna odšla sama domov v Nazaret. Seveda pa niti od daleč nista mogla slutiti, kako neizmerni zaklad jima je božja ljubezen izročila v njunem otroku, da bo ravno njuna hči tista presrečna židovska mati, ki bo rodila toliko zaželjenega obljubljenega Mesijo, samega Boga Sina. Slutiti pa tudi nista mogla, kako težko in trpljenjapolno življenje bo moral njun ljubeznjivi otrok kot božja Mati prehoditi skupaj s Sinom Jezusom za odrešenje sveta. Ko bi bila mogla le malo to slutiti, gotovo bi jo z še večjim veseljem daroval Bogu, jo izročila božji službi in tempeljski vzgoji, pa tudi bi bila nezmerno hvaležna Bogu, da ju je tako visoko odlikoval pred celim narodom v vsej njegovi zgodovini, in pred celim človeštvom.

Razni cerkveni pisatelji opisujejo življenje Marijino v templju. Pripovedujejo, kako je z leti rasla v posebni svetosti, da je bila pred-

met splošnega občudovanja. Bila je izreden otrok, vsa drugačna, kakor so bile druge deklice. Naravno! Njena brezmadežna duša je bila čisto vsa božja in popolnoma božja. Vse jo je ljubilo, vse čislalo in občudovalo. Sv. Epifanij pripoveduje, da je bila posebno spretna v tkanju in vezenju. Kakor vemo iz sv. pisma, je Kristus nosil suknjo "brez šiva tkano od vrha do tal". Vojaki po križanju Jezusa niso hoteli to dragoceno suknjo razrezati na kose med seboj, zdelo se jim je škoda, in so vadljali za njo. Gotovo delo njegove Matere Marije. Ta svetnik tudi pripoveduje, da je Marija že zgodaj zlasti molila in prosila Boga, da se usmili človeka in mu pošlje čim preje obljubljenega Odrešenika. Najraje je čitala iz svetega poglavja, ki so ga napovedovala. Med duhovniki, ki so v tistem času dajali tempeljski mladini verski pouk, je bil baje duhovnik, ki je bil posebno prežet hrepenenja po obljubljenem Mesiju. Zato je sam prav dobro poznal vse prerokbe o njem. Tako je o njih lahko govoril tudi svojim gojencem. Baje je znal posebno navdušeno o Mesiji pripovedovati. Tako je Marija že zgodaj dobila jako točna in natančna poročila o teh prerokbah. Ker pa vse te prerokbe pripovedujejo, da bo Mesija "mož bolečin", da bo moral veliko trpeti, da bo "zaklan kot daritveno jagnje", je tako Marija izvedela tudi o vsem njegovem trpljenju.

Tako je Bog poskrbel, da je bila o vsem tem dobro poučena tudi Marija, ki bo njegova Mati, in ki bo morala z njim iti skozi vse to trpljenje. Tudi je razumela, da Mesija ne bo kralj židovski, temveč kralj človeških src, da ne bo obnovil židovskega kraljestva, temveč "nebeško kraljestvo", kraljestvo Boga na svetu v dušah cellega človeštva vseh narodov in vseh časov.

Po vsem tem razumemo, zakaj se je uklonila božjemu sklepu, o katerem ji je prišel oznanit angel Gabrijel, da bo Mati božja, in izrekla tiste lepe besede: "Glej, dekla sem Gospodova, zgodi se mi po tvoji besedi!" Vedela je iz teh prerokovanj, kaj tudi njo čaka s to privolitvijo. Ko je pozneje tolikrat slišala svojega Sina Jezusa, da se je skliceval glede sebe in svojega življenja in trpljenja na te prerokbe, kazal in opozarjal narod na nje, je bilo za njo toliko lažje, da je razumela Sinovo življenje, njegovo delo, pa tudi njegovo trpljenje. Kolikrat je dejal "kakor je pisano po preroku", ali "da se dopolnijo pisma" itd. Na podlagi tako dobrega poznavanja prerokovanj o Jezusu, za njo ni bilo težko dobiti jasen vpogled Jezusovega dela, pa tudi njene naloge kot Matere božje.

Dasi je bila triletna deklica Marija še premajhna, da bi v polni meri razumevala vzvišeni pomen njenega darovanja v templju, gotovo je bila pa njena daritev prijet-

na Bogu in jo je sprejel. Bog Sin je bil vesel njenega darovanja, ker bo postala njegova mati kot človeka. Kakor omenjeno, je vodila njeno vzgojo starka Ana. Vendar je pa gotovo, da jo je vodil tudi Bog sam, da jo je pripravljaj na veliko nalogo življenja, ki naj jo izvrši kot Mati božja in kot mati človeštva in njegova soodrešenica. Saj Bog s svojo previdnostjo poskrbi, da dobi primerno vzgojo in pripravo vsak, kateremu bo pozneje poveril velike naloge, da jih zanj izvrši. Pa tudi za vsakega posameznega človeka poskrbi za tako vzgojo. Koliko bolj je Bog to poskrbel pri Mariji, božji Materi.

Na vse to nas spominja praznik Marijinega darovanja, 21. oktobra. Gotovo pomemljiv praznik iz Marijinega življenja, še bolj pa v zgodbi našega odrešenja. Zato ni nič čudnega, da spada ta praznik med najstarejše Marijine praznike v katoliški cerkvi.

Ta praznik je pa zelo poučen tudi za vse krščanske starše. Tudi vsak njih otrok ima od Boga že naprej določeno nalogo življenja, katero naj izvrši. Zato kolike važnosti je že stan, ki si ga naj izbere! Zato so krščanski starši dolžni, da pri vsakem otroku posebej skušajo že zgodaj spoznati, v kakšen stan ga Bog pokliče, za kakšno nalogo življenja mu je dal zmožnosti, sposobnosti in veselje. Saj se to pri vsakem otroku že zgodaj pojavlja.

LEMONTSKI GLASNIK

Slikanje naše cerkve je končano. Ko so odstranili odre iz cerkve, pokazala se je cela okrasitev v vsej svoji lepoti.

Dvema namenoma je posvečena naša samostanska cerkev v Lemontu.

Najprej je to narodno svetišče vseh ameriških Slovencev, je to božjepotna, romarska cerkev Marije Pomagaj, ameriške Brezje. Je pa to tudi frančiškanska samostanska cerkev, kjer naj samostanska družina preživi v molitvi vsaki dan skoraj tri ure.

Ko so se delali načrti za slikanje cerkve, so morali misliti na oba ta dva namena. Kot narodno svetišče mora biti okrašena čim bogatejša in čim lepše, da bo primerna časti Matere in Kraljice Slovencev, Marije Pomagaj, pa tudi v ponos ameriških Slovencev. Kot samostanska cerkev reda, ki ima za svojo podlago skrajno ubožstvo, mora pa cela cerkev dihati tudi preprosto revščino, primerno duhovnemu duhu. Vprašanje je tedaj bilo, kako okrasiti cerkev, da bo okrasitev vstrezala obema tema namenoma? Je s to slikarstvo zadoščeno obema? Da, je v polni meri!

Glavna točka cerkve kot narodnega svetišča je gotovo slika Marije Pomagaj v velikem oltarju. Zato je slikar prezbitarij, to je prostor

pred velikim oltarjem, bogato okrasil. Okrog preproste ga, lesenega oltarja, v barvi hrasta, s tabernakljom in sliko Marijino, so vse stene bogato okrašene z zlatom in vinjetami. Nad oltarjem na steni so na ponarejenem zlatem mozaiku štirje veliki angeli v naravni velikosti. Dva, vrhna, častita svojo Kraljico angelov, Marijo Pomagaj, dva s kadihnico v roki, kadiha Najsvetejše v tabernaklju. Marijina slika je s temi okraski postala izrazita, po domače bi rekli, "je ven stopila", da jasno pokaže, to je Marijino narodno svetišče. Poseben povdarek temu namenu in celotni slikeriji prezbiterija daje spredaj pod stropom napis: "Marija varuj nas! Marija, ti pomagaj nam!" Tej prošnji cellega naroda je posvečena cela cerkev. Stalno naj gre pred našo nebeško Mater in Kraljico ta prošnja za vse ameriške Slovence po celi Ameriki.

S tem delom cerkve in njeno okrasitvijo je zadoščeno cerkvi kot Marijinemu narodnemu svetišču.

Ladja cerkve, to je del za ljudstvo, je okrašeno primerno samostanski cerkvi, brez posebnih izrazitih okraskov. Na stropu spredaj so slike štirih evangelistov. Na stropu sredi cerkve je pa velika slika "Vtisenjenje ran sv. Frančiška".

Vsa slikarija je v resnici posrečena. Cela notranjščina kot celota je samo ena slika, ki vzbuja k pobožnosti in molitvi. Vsak romar jo bo vesel, ki jo bo obiskal.

Vsem blagim dobrotnikom širom Amerike bo pa Marija Pomagaj gotovo stoterno povrnila s svojo mogočno priprošnjo pri Bogu njih žrtve, s katerimi so omogočili to okrasitev. Gotovo bo uslišala njih stalno prošnjo, ki je napisana na steni pred sliko: "Marija, varuj nas! Marija, ti pomagaj nam!"

Molitvenik "Marija Pomagaj"

je danes, ko pišemo te vrstice, že dotiskan in je šel k knjigovezu. Upamo, da ga bo vzel takoj v roke in ga nam izdelal v nekoliko tednih. — Bili smo izredno srečni, da je šlo celo delo tako hitro od rok, kar je za sedanje težke čase nekaj izrednega. V vsej industriji, tudi pri tiskarnah in knjigoveznicah, ima sedaj prednost vladno delo. Če smo bili tako srečni, da se je naš molitvenik dal v tako kratkem času izdelati, je gotovo samo Marijina pomoč, za katero smo ji hvaležni. Če bi se pa vendar molitvenik zakasnil za kak teden ali dva prosimo naročnike, da naj to oprostite in računajo z razmerami, v katerih živimo.

Iz številnih naročil, ki smo jih dobili do sedaj, pa vidimo, da smo vsem ameriškim Slovencem z molitvenikom zelo ustregli. Vsa pisma ga pozdravljajo in se nam zahvaljujejo zanj. Veseli smo tega in hvaležni rojakom za njih bodrilne besede.

Kar je zastopnikov lista "Ave Maria", ki so šli na de-

lo za molitvenik, je dosegel do sedaj največji uspeh Mr. Blaž Žagar v Kansas City, jih je sam naročil do danes 72. On priporoča, da bi vsi zastopniki lista šli po naselbinah in ga širili. On misli, da delo ne bo težko, ker je tako potreben in ljudje nimajo več slovenskih molitvenikov. Da, hvaležni jim bomo, ako to store..

Vsem pa, ki so se na molitvenik naročili v tako velikem številu, kakor tudi vsem, ki so ga razširjali, se prav lepo zahvaljujemo! Naj jim Marija stoterno povrne!

*

Med drugimi na pr. nam piše: **Mrs. M. Skalar, Ely:** Bog blagoslovi Vaše delo, da bi bilo Bogu všeč, ko se trudite za ljudi, posebno za nas stare, ker bo molitvenik tiskan z velikimi črkami. Ljuba Marija naj Vam povrne. — **Mrs. R. Verbic, Cleveland:** Še nas je dosti Slovencev tukaj, ki slovenski molitvenik potrebujemo, zato se nič ne bojte! — **Mrs. Ch. Skočaj, Cleveland:** Zahvalim se Vam za Vašo skrb za slovensko ljudstvo, da boste izdali zanj molitvenik, ki ga težko pričakuje. Vaš trud Vam bo narod povrnil z obilno naročbo. — **Mrs. M. Princ, Cleveland:** "Zelo me veseli, da ste se odločili izdati slovenski molitvenik, ker vem, kako ga ljudje potrebujejo."

*

S 15. oktobrom je doba predprodaje molitvenika "Marija Pomagaj" za znižane cene potekla, zato je se-

daj cena molitvenika za dražjo izdajo \$2.00 in za cenejo \$1.50.

Naš griček pri blejskem jezeru je gotovo najlepši kotichek cele farme. Lurška votlina s svojimi okraski, z gredicami in cveticami, jezero z blejskim otokom in "Sledovi Baragovih del" — "Baraga's Trail", vse je brezdvomno zelo posrečen načrt, ki je pa tudi mojstersko izveden. Kdor vse to prvič vidi, kar gleda in se ne more ločiti od te lepote. Je pa ta načrt stal veliko dela in truda, predno se je vse uredilo, kakor je danes. Marsikaka kaplja potu je kanila s čela patru ali klerikom in marsikak žulj na roki je bil potreben, da se je vse to izvršilo. Koliko truda je stala že poglobitev jezera! Koliko lurška votlina! Koliko Baragov park! Pa vse to so omogočile samo žrtve samostanske družine, ker so vse sami naredili. Ko bi za to delo najeli delavcev, bi stalo visoke tisoče. Ker jih pa nimamo, bi vsega tega ne bilo.

Letošnje leto se je pa lotil eden izmed patrov preureditve zlasti Baragovega parka, da bo še mičnejši in še lepše urejen. Dan za dnem je skoraj celi dan pri delu z lopato, motiko in krampom, da bo park še bolj slikovit, še bolj primeren spomenik velikemu škofu Baragi. Drugo leto, ko bodo zopet začeli prihajati sem romarji, in bodo videli spremembo, bodo pridnega delavca gotovo pohvalili.

Vsi oni srečni, ki so "zadelili" nagrade na medenem pikniku in smo ga jim poslali, so bili zelo veseli. Zvečine so nam odpisali in se za med zahvalili.

Nekako deset pošiljk medu se je pa med potjo steklenica razbila in smo dobili o tem obvestilo od pošte. Vsem smo poslali drugo pošiljko.

Božični lepi in sveti prazniki

Vas bodo spomnili tudi na svoje sorodnike in prijatelje. Srce Vam bo narekovalo, da jim pošljete svoja božična voščila. In Vaši sorodniki in prijatelji jih bodo tudi pričakovali od Vas, prav tako, kakor jih boste Vi od svojih. Ta voščila Vam bodo povedala, če še mislijo na Vas. Če Vam kdo za božič ne bo poslal kartice, skleпали boste, pozabil me je. — Za naše dobrotnike in prijatelje smo zato poskrbeli tudi za letošnji božič taka voščila, in sicer dvojna, angleška in slovenska, kakoršna kdo hoče, ali obojna. Skupaj z listkom za imena pokojnih, da ste jih nam priporočili v molitev za mesec november, smo Vam poslali tudi naročilni listek za te božične karte. Prosimo Vas, da se jih poslužite in te karte naročite pri nas. Čisti dobiček je namenjen kritju slikanja cerkve Marije Pomagaj. Če jih toraj naročite pri nas, storite s tem tudi dobro delo za čast Marije Pomagaj. Zato se Vam za naročilo že naprej zahvaljujemo. Naročite jih takoj sedaj!

MOLITVENA FRONTA

V sv. pismu stare zaveze čitamo, da je mogočen sovražnik napadel Izraelski narod, da ga vniči. Mojzes je hitro zbral narod v mogočno vojsko in ga poslal proti sovražniku v bran naroda. Toda kot mož božji se je zavedal, da ni samo vojska, ni samo orožje, ki je potrebno, da bo narod premagal sovražnika in se rešil, temveč da je potrebna še bolj molitvena fronta, to je, pomoč božja. Zato je narod poslal v boj, sam je pa šel na goro k Bogu in z razprostrtimi rokami v goreči molitvi je prosil Boga pomoči Izraelskemu orožju. In res, dokler je vstrajal v tej molitvi, je narod zmagoval. Ko se je utrudil in so mu roke omahnile in je popustil v tej svoji molitvi, začela se je bojna sreča nagibati k sovražniku. In Bog je poslal dva angela, ki sta mu podpirala njegove trudne roke, da je vstrajal v molitvi in narod je zmagal in se rešil.

Naša Molitvena Fronta, ne samo slovenska, temveč vseh narodov, je tak Mojzes na gori, ki naj s stanovitno in gorečo molitvijo kliče k Bogu za usmiljenje in za pomoč našim vojakom v boju. Ta Mojzesov zgled iz zgodovine Izraelskega naroda nam jasno kaže potrebo, pa tudi vspešnost molitve tudi v sedanji strašni vojni. Dokler bomo v Molitveni Fronti vstrajali in stanovitno in goreče klicali k Bogu za po-

moč, bo naša vojska zmagovala. Kakor hitro bomo pa popustili mi v tej fronti, se bo tudi bojna sreča, vspeh orožja nagibal k sovražniku.

Zadnje mesece moramo priznati vsi, smo tudi mi začeli pešati v svojih molitvah. Naša Molitvena Fronta se je utrudila, je popustila. Vsa znamenja so še pred pol leta kazala, in tudi vsi vodilni državniki, kakor tudi vojaški voditelji, so nam napovedovali za Evropo konec vojne najprej za to poletje, potem za jesen. Vsi smo jim verjeli in bili veseli in si bili gotovi skorajšne zmage. Ta znamenja in te napovedi so nas premotile in popustili smo v svoji Fronti.

Toda razvoj vojne se je tako zaobrnil, da postaja vsak dan jasneje, da vojne najbrže tudi v Evropi ne bo še tako kmalu konec. Sedaj nam napovedujejo konec vojne v Evropi že za prihodnjo pomlad, ako kaj nepričakovanega ne pride vmes. Državniki iznova kličejo po več vojakih in po več orožju.

Vse to pa kaže, da je nujno potrebno, da se tudi Molitvena Fronta vseh vernikov po celem svetu iznova okrepi, poživi in začne z novo gorečnostjo dvigati svoje roke in svoja srca k Bogu za pomoč. Tudi za nas bi bila potrebna angela, da nas bosta podprla v naši molitvi, da bomo stanovitno nadaljevali svojo molitveno vojno in jo še pomnožili. Molitvena Fronta je danes bolj potrebna kot kedaj preje. Odločilni trenutki so tukaj. Najtež-

ji in najnevarnejši časi cele dosedanje vojne so tukaj, ki bodo odločevali, ali se bo vojna končala kmalu, ali se bo pa zavlekla ne samo v mesece, temveč lahko kar še v leta.

Zato list "Ave Maria" dviga svoj glas in kliče vsem članom Molitvene Fronte iznova: "Molimo! Veliko molimo! Več molimo, kakor smo do sedaj! Množimo svoje vrste kakor po številu, tako tudi po molitvi!" Zavedajmo se, da smo mi kakor Mojzes na gori. Dokler bomo vstrajali v molitvi, bo naša vojska zmagovala, se bo bojna sreča nagibala k nam. Zato prihaja "Ave Maria" k Fronti kakor Mojzesova angela, da jo podpre v stovitnosti in v gorečnosti. Vse razmere se razvijajo tako, da smo v vedno večji nevarnosti, kaj se zna na svetu še vse dogoditi. Ne, ne varajmo se! Nismo še zmagali. Verjemimo našim državnim voditeljem, ki nas svare, da so še težki časi pred nami, morda težji, kakor si jih mormo misliti.

Zato vsi na delo in pomnožimo število članov Molitvene Fronte, še bolj pa pomnožimo svoje molitve in svoje klice k Bogu za pomoč in rešitev! Kakor učenci v viharju na morju, kličimo: "Reši nas, Gospod, poginjamo!"

*

Do sedaj smo dobili:

Mr. Anton Tomšič iz Strabane, Pa. je poslal: deset novih članov in \$10.00 za ke-lihe. Mrs. Fr. Shega, Hibbing, Minn. \$5.00. — Mrs. Fr. Pajk iz Walsenburga,

Colo., piše: "Pošljite mi litanije slov. duhovnikov, so se mi strgale. Jih vsaki dan skoraj molim." — Mrs. M. Jamnik, Cleveland, O. \$1.25. — Mrs. Mary Šivic \$1.00 — Mrs. M. Stupnik \$2.00 — Mrs. M. Lasich \$2.00 — Mr. J. Zupančič 25c — Mrs. M. Gerbec 25c — Mrs. J. Bam-bich \$2.00.

RAZGOVOR Z UPRAVNIKOM "AVE MARIA"

List "Ave Maria" mi je zelo pri srcu od kar je nastopil svojo težko, borbena, pa tudi svojo zmagovalno pot v zgodovini ameriških Slovencev. Ko sem oni dan obiskal Lemont, sem zlasti iskal sestanka in razgovora z njegovim upravnikom, da bi kaj več izvedel o listu, o njegovem sedanjem stanju glede naročnikov, in o njegovi bodočnosti, kakor vse to on vidi, ki vse to gotovo najbolj jasno pozna. Vsi zavedni katoliški Slovenci v Ameriki gledamo s strahom v čas, ko bo začelo s slovenskim jezikom-umirati v Ameriki tudi naše katoliško časopisje.

Našel sem ga v pisarni upravnništva v "basementu" samostana. Ko sem vstopil v pisarno, je vstal izza svoje pisalne mize in mi prišel nasproti, da me pozdravi. Mlad in živahen gospod je, da se mora vsakemu takoj na prvi pogled priljubiti. Ko mu povem, kdo sem in po kaj sem

prišel k njemu, se mi je pristrčno nasmehljajal, kakor se zna samo on.

"No, to me pa zelo veseli, da se tudi kak katoliški ameriški Slovenec zanima za list "Ave Maria", ki je pač duša Lemonta," mi pravi in ponudi stol. Sedla sva.

"Ne samo duša Lemonta je," mu ugovarjam, "temveč je bil in je še danes duša ameriških katoliških Slovencev. To vemo vsi kat. Slovenci, ki smo z njim od prvega njegovega revnega začetka."

"Da, njegov začetek je bil res reven," mi pravi in obraz se mu zresni. "V samostanski knjižnici imamo vse letnike skrbno shranjene. Pregledal sem jih. Kako skromni so prvi letniki!"

"Občudovanja vredno je," mu pritrdim, "kako se je mogel list "Ave Maria" s tako revnim začetkom in pri tolikem nasprotovanju, kakoršno je imel proti sebi prva leta po celi Ameriki, povspeti tako visoko, kakor se je."

"Je pač Marijin list in zato je pod njenim varstvom. Marija ga je hotela imeti, ker svojega slovenskega ljudstva tudi v Ameriki ni zapustila in mu prišla na pomoč s svojim listom. Z njim mu je ohranila ljubezen do sebe, s tem pa tudi vero njegovih očetov," mi pravi prijazno.

"Da, to vemo in čutimo vsi katoliški Slovenci, ki poznamo njegovo zgodovino. Imel je težke in burne čase. Vendar ni se ustrašil ne nasprotovanj, ne bojev in ne težav. Junaško in neustrašeno je šel po poti, ki si jo je začrtal ob

svojem rojstvu in zmagal je."

"Res, zmagal je!" mi upravnik pritrди. "Lemont, naše ameriške Brezje, so največ njegovo delo in njegov uspeh. Brez njega bi najbrže Lemonta ne bilo. Zlasti bi pa danes ne napredoval, kakor napreduje, brez lista "Ave Maria"."

"Kako pa stoji danes list s svojimi naročniki?" ga vprašujem. "Ali tudi "Ave Maria" čuti umiranje slovenstva v Ameriki?"

"Gotovo ga," mi pritrди z žalostnim obrazom. "Tudi naš list to čuti. Stari zvesti in dolgoletni naročniki umirajo. Tako n. pr. umre v družini mati, ki je list ljubila, ga dolga leta naročala in z ljubeznijo požrtvovalno podpirala. Toda družina ne zna več slovensko, pa nam piše, da je mati umrla, da naj list ustavimo. Vedno več in več je takih slučajev. O tem toži tudi naš potovalni zastopnik Brat Antonin."

"Toraj število naročnikov stalno pada?" ga vprašam tudi sam žalosten takega poročila.

"Ne! Tega pa ne morem trditi. Vkljub tolikim smrtim zvestih starih naročnikov, se pa vendar število naših naročnikov še ne krči, ker še vedno dobivamo nove," mi pravi veselejše.

"Vi, Father upravnik, mislite toraj, da list "Ave Maria" še ni na umiranju?" ga tudi jaz veselejše vprašam.

"Prav gotovo ne," mi pravi. "Še daleč ne! Vemo sicer, da list "Ave Maria" nima zagotovljene bodočnosti, kakor noben drug slovenski list.

Preje ali pozneje bodo morali vsi prenehati. Toda danes, saj naš list, še ni na smrtni postelji. Še precej let zdravega razvoja in obstanka ima pred seboj."

"To me pa zelo veseli, da ste tako polni nad za bodočnost lista," mu pravim navdušeno. "Po čem pa to sodite?"

"Po pismih, ki kar dežujejo v naše upravništvo. Iz teh pisem kar diha še ljubezen do lista med ameriškimi Slovenci. Človek je kar ginjen, ko jih čita," mi pravi veselo. "Jaz sem prepričan, da bi se število naročnikov še dalo dvigniti."

"Kako si pa mislite to?" ga dalje vprašujem.

"Vidite, dobri prijatelj," mi pravi ves v ognju, "v Ameriki imamo še veliko slovenskih katoliških družin, ki so še zdravo slovenske, pa tudi zdravo katoliške, ki pa še danes nimajo v hiši lista "Ave Maria". In takih družin je še na tosiče. Tu je še veliko dela za upravništvo. Po teh družinah na pr. so danes očetje in matere, seveda že vsi starejši, ki ne morejo več delati. Imajo pa veliko prostega časa za čitanje. Ti vsi pa žele za svoje dolgočasne ure na "porchih" ali v sobi ravno berila, kakoršnega nudi "Ave Maria" za razvedrilo in za svojo tolažbo. O, vidite, tu je že eno polje, kjer bi se še dalo doseči uspehe. Prepričan sem, da bi bili gotovo vsi ti veseli, ko bi ga jim kdo prinesel v hišo, da se seznanijo z njim."

"Ali imate kake načrte,

kako te pridobiti?" vprašujem.

"Seveda jih imam, in sicer več jih imam. S pomočjo Fathra Urednika bom skušal nekatere tudi izvesti. Toda pri vseh pa bomo dosegli uspeh samo s pomočjo in sodelovanjem naših naročnikov. Veliko bi se dalo še doseči, ako bi naročniki pomagali. V starih letnikih vidim, kako so bili naročniki sami tisti, ki so listu pomagali do zmage. oDlga leta list ni imel nobenega potovalnega zastopnika. Vse to delo so izvršili naši zastopniki in zastopnice in naročniki," mi pravi navdušeno, da sem se mu čudil.

"Vprašanje je samo, kako to doseči," mu pravim.

"Pred vsem si želim, da bi naročniki sami na to mislili in mi pisali ter povedali svoje misli in nasvete, kako to doseči. Marsikak zcest naročnik ima gotovo kake lepe misli, ki bi se dale izvesti. Kako bi mu bil hvaležen, če mi o tem piše in mi jih pove," pravi.

"Da, spominjam se, kako smo bili naročniki lista "Ave Maria" kakor ena družina za se. Bili smo v ozkih stikih z urednikom in upravnikom in smo vsi delali navdušeno in požrtvovalno, kolikor je kdo mogel."

"O saj, je to tudi danes še tako. Samo poživiti treba te stike. Kot prvi poskus v tej smeri, sem začel misliti, ali bi ne kazalo za prihodnje leto 1945 še enkrat poskusiti izdati zopet "šmarniško izdajo" "Ave Maria"? Za to izdajo bi se začeli pripravljati že z januarjem. Prosim

bi naročnike, da bi nam vsaki do maja skušal pridobiti saj enega novega naročnika. Morda bi začeli s posebno kampanjo v ta namen? Morda bi razpisali nagrade za tiste, ki bi jih največ pridobili? Zelo bi bil hvaležen naročnikom, ko bi mi pisali, kaj oni mislijo o tej misli? Ali bi bili pripravljeni nam pomagati? Zlasti bi rad vedel za mnenje naših zastopnikov in zastopnic. "šmarniška izdaja" bi bila posvečena posebno naši "Mariji Pomagaj". Morda bi te izdaje naročniki naročali po več iztisov za svoje znance in prijatelje, ki lista še nimajo, in bi ga jim podarili, da jih z njim seznanijo? Ali mislite, da bi naši naročniki to naredili?" me vpraša in upre svoje oči vame.

"V kolikor jih jaz poznam, sem prepričan, da bi jih večina to naredila, da bo velika večina zlasti vesela zopet "šmarniške izdaje" lista," mu pravim navduševalno.

"Hvala Vam!" se mi zahvaljuje.

"Kar poskusite," mu pravim. "Prepričan sem, da bo uspeh. Jaz mislim, da je še ameriško slovenstvo živo, če prav peša. Toda prav ste rekli preje, da pa še ni na smrtni postelji."

"Hvaležen sem Vam za te besede! Prav vesel sem jih!", mi pravi in mi seže v roke. "Hvaležen Vam bom za vsako pomoč. Vesel sem tudi, da ste prišli, da sva se pogovorila, da tako pride cela akcija, če bi se res izvedla, od samih naročnikov, od katerih je vse odvisno. Sami ima-

mo lahko še boljšo voljo, pa ne bomo uspeli. Danes smo v časih demokracije, ko mora vse ljudstvo samo za se delati, kar hoče imeti."

Na to mi je razkazal celo upravništvo z vsemi stroji za naslove in drugimi upravniškimi stroji in ves ustroj pisarne. Kar dobro imajo vse urejeno. V prvi sobi je oddelek za "religious articles", kjer se prodajajo razni rožni venci, križi, svetinje, mašne knjige itd. Druga je glavna pisarna uprave, v treji, veliki sobi, je pa administracija. Vse je prav lepo urejeno.

Slednjič sem se Fathru upravniku zahvalil za njegovo prijaznost in zanimiv razgovor, ki bo pa gotovo zanimal tudi vse naročnike "Ave Maria". Zato sem se odločil, da ga napišem in tukaj objavim, ker sva govorila o zadevi, ki je brez dvoma važna zadeva nas vseh naročnikov in prijateljev lista, kakor tudi vse ameriških katoliških Slovencev.

"Pa še kaj pridite! Vas bom vsikdar vesel!" mi pravi, ko sva si segla v roke in se poslovila.

Ljubitelj "Ave Maria".

Umrlji so sledeči naročniki:

Frank Repenšek,
Sheboygan, Wis.
Leo Zorko,
Sheboygan, Wis.
Jože Skala, Ely, Minn.
Rose Perjanovič,
Virginia, Minn.
Mrs. Anna Beranich,
Milwaukee, Wis.
Naj počivajo v miru.

TRETJI RED SV. FRANČIŠKA

Kaj pomenja biti tretjerednik.

P. Marcel Marinshek O.F.M.

Prvotno vodilo tretjega reda, kakor že povedano, sta pisala sv. Frančišek in Kardinal Hugolino l. 1221. Ne da bi spremenil duha ali sestava predpisov sv. vodila, ga je papež Nikolaj IV. sam preuredil in mu dal novo obliko, in takega potem potrdil s pismom "Supra Montem", izdanim 17. avgusta 1289. V tej obliki je to vodilo služilo tretjerednikom vse do prenovitve, ki jo je izvršil papež Leon XIII., maja 1888 in ga prilagodil novim razmeram današnjega časa.

Rekli smo, da je bilo vodilo, katero je izdal papež Leon XIII. v bistvu enako

vodilu, ki ga je dal svojim bratom pokore sv. Frančišek. Oba vodila sta spisana v duhu preprostosti in idealizma. Kakor prvo, tako tudi drugo je popolnoma frančiškansko. Nobeno noče preveč v podrobnosti voditi življenja tretjerednika, temveč mu daje samo splošna načela, ki so potrebna človeku, ki hoče sveto živeti. Ravno to pa daje tretjemu redu vse-splošen značaj. Namenjen ni samo za katoličane gotove starosti ali stanu, temveč za vse katoličane brez razlike, ki hočejo skrbeti za svoje posvečenje in zveličanje, in sicer od človeka, ki je že velik svetnik do novince v duhovnem življenju, od papeža do učenca srednjih šol.

Prvo poglavje vodila po-

daja tista navodila, ki so neobhodno potrebna za redovno življenje. Pove, kakšni morajo biti tisti, ki hočejo postati tretjeredniki. Govori o novicijatu, t. j. o letu preskušnje, o obljubah in o obleki, kakšno naj nosijo tretjeredniki. Velik pomen za splošno katolištvo tretjega reda se vidi v tem, da zahteva od njega, da zvesto spolnuje božje in cerkvene zapovedi.

Drugo poglavje daje tretjerednikom zunanja in notranja navodila, kako morejo posvetiti svoje življenje. Dalje daje navodila, kakšen mora biti pravi kristjan; da mora namreč posnemati zgled Kristusov in hoditi po poti sv. Frančiška. Podlaga vse svetosti tretjerednika je sprejemanje sv. zakramentov in redna dnevna molitev. Hoditi mora vsaki dan k sv. maši. S tem si pa za vse to pridobiva duhovne pomoči sv. cerkve.

Tretjeredniki morajo biti pravi nasledovalci Kristusovi v tem, da se trudijo za čednosti: čistost, sramežljivost, zmernost, zatajevanja in se zahvaljujejo Bogu. Biti morajo možje in žene previdnosti in modrosti, ki vsikdar dajejo dober zgled, zgled vsem, zlasti pa da so goreči pri delu za širjenje Kristusovega Kraljestva na zemlji. V svojem govorjenju naj bodo neoporečni. Kakor njihov oče sv. Frančišek, morajo imeti duha ljubezni in naj povsodi delajo za mir. Vsaki večer naj si izprašajo svojo vest in naj prosijo Boga za odpustčenje svojih gre-

hov ter delajo trdne sklepe, da si bodo za naprej prizadevali posnemati Kristusove čednosti in duha sv. Frančiška.

Mesečne seje naj imajo trejeredniki zato, da pridejo skupaj in goje med seboj bratovsko ljubezen in da drug drugega duhovno spodbujajo k dobremu. Predpisi drugega poglavja zahtevajo dalje, da imajo člani in jih pripravljajo na smrt in da molijo za umrle člane. Vse to pa zahteva drugo poglavje zato, da veže vse člane skupaj s sladko vezjo krščanskega bratstva.

Tretje poglavje ureja vodstvo tretjega reda. Daje predpise glede nadzornikov. Zelo modro zahteva, da imajo skupine vsako leto redno vizitacijo po patrih prvega reda. To poglavje daje tudi navodila, kako naj se kaznuje slabe člane. Tudi daje polajšave tistim, ki bi vodila ne mogli v vseh stvareh spopolnovati, in pove, da sv. vodilo nikogar in nikoli ne veže pod smrtnim grehom.

Iz vsega tega je jasno in razvidno, kako popolno je sv. vodilo tretjega reda in zakaj je sv. Frančišek, ta mož božji, dal tretjerednikom tak način življenja in zakaj so papeži tako visoko cenili to vodilo. V njem so predpisi, ki pomagajo članom in članicam tretjega reda do osebne duhovne popolnosti. Nekateri predpisi so pa velikega pomena tudi za dobrobit cele krščanske družbe, ker pomagajo slehernemu članu, kako naj si v smislu sv. evangelija pri-

zadeva za popolnost, tako pa kaže pravo pot življenja tudi drugim.

Iz tega je tudi jasno, da je

katoliška cerkev lahko ponosna, da ima take člane, ki ji pomagajo prenoviti svet v Kristusu.

PETSTOLETNICA SV. BERNARDI- NA IZ SIENE

Letos je preteklo petsto let mrti enega izmed velikih sinov sv. Frančiška, sv. Bernardina iz Siene, velikega ljudskega misijonarja in preroditelja svojega naroda. Skoraj 40 let je duhovno vodil svoj narod nazaj k Bogu s svojim velikim delom kot pridigar. S svojimi velikimi govorniški zmožnostmi si

je zaslužil ime "kralj pridigarjev". Govoril je sicer zelo priprosto, popolnoma v duhu in po določenih sv. Frančiška, ki ga je dal v svoje vodilo za frančiškanski red, namreč, da naj njegovi bratje "pridigajo o grehih in čednosti, o kaznih in slavi". Vendar je znal govoriti tako goreče in prepričevalno, da si je zaslužil to ime. Kardinal Enej Silvij Piccolomini, poznejši Papež Pij II. piše o njem kot o možu izrednih govorniških zmožnosti in iz-

redne učenosti. Trdi, da so ga vsi poslušali kakor drugega sv. Pavla, katerega je Bog imenoval "posodo izvo-ljenja".

Od papeža Martina V., ki je vladal sv. cerkev ob času sv. Bernardina, do danes je že mnogo papežev in škofov v svojih pismih proslavljalo tega velikega moža. Sedanja sv. oče Pij XII. se je pa čutil dolžnega, da izda 25. marca 1943 posebno pismo za celi krščanski svet, o katerem govori o velikem delu, ki ga je sv. Bernardin izvršil na zemlji in priporoča, da naj se ta petstoletnica proslavi po celem svetu. Imenuje ga "ponos frančiškanske redovne družine, ki je po svojem velikem delu življenja šel smehljaje svoji smrti nasproti."

Naj se tudi naša Ave Maria s temi vrsticami spominja te proslave in sicer zlasti z dveh vzrokov: 1. Sv. Bernardin je bil veliki apostol češčenja najsvetejšega Imena Jezus. Ker imamo skoro po vseh naših župnijah društva najsv. Imena, Holy Name, bo člane gotovo zanimalo kaj več izvedeti o velikem možu, ki je nekako začetnik češčenja tega sv. Imena, katerega časti so ta društva posvečena. 2. Ta petstoletnica je pa zadeva cele družine frančiškanskih redov, toraj tudi slovenskih sinov sv. Frančiška. Po njih je udeležen te petstoletnice tudi slovenski narod. Poleg tega imamo pa po slovenskih naselbinah v Ameriki veliko članov tretjega reda, ki bodo gotovo z zanimanjem ču-

tali o tem velikem sobratu.

Kratek življenjepisa.

Bernardin se je rodil l. 1230 v mestu Mari, v republiki Siena, katere je bil njegov oče governer. Družina je bila plemenitaška družina, ena izmed najodličnejših družin v republiki. Ker je njegova mati umrla, ko je bil tri leta star, ga je sprejela v vzgojo njegova teta Diana v Massi, stara, zelo pobožna vdova. Ko je bil šest let star mu je umrl še oče. Teta Diana je posebno ljubila Marijo in je to ljubezen zelo zgodaj vcepila v otroško srce dečka Bernardina. Tako je deček Bernardin imel že iz otroških let veliko ljubezen do Marije. Vsako soboto se je postil nji v čast. Že tedaj se je odlikoval v posebni pridnosti in ubogljivosti v šoli in v ljubezni do revežev. Toda tudi ta teta mu je umrla, ko je bil komaj enajst let star. Po njeni smrti sta ga sprejela strica Krištof in Angel v Sieni. Tako sta sv. Kateriana in sv. Bernardin največji ponos mesta Siene. Prebivalci mesta so bili znani kot ljubitelji Marije in zato se je mesto Siena s ponosom imenovalo "Siena, staro mesto Device Marije". Tako je že celo mestno življenje vplivalo na Bernardina, da je rasel tudi v poznanju in češčenju Device Marije.

Kot mladenič je živel svetniško življenje. Pogosto je prejemal sv. zakramente, da je mogel ostati sramežljiv in čist. Ker se je pa zavedal svoje človeške slabosti, je

čutil, kako mu je Marijino varstvo potrebno, zato je zgodaj v svoji mladosti vsaki dan molil takozvane "Male dnevnice (oficij) Device Marije". Zlasti se je odlikoval v svojem čistem življenju, in so ga radi tega vsi čislali in spoštovali. Ko ga je nekoč neki moški hotel zapeljati v nečisto dejanje, ga je Bernardin tako udaril, da je padel na tla. Bernardin ves zmeden radi tega zbeži. Toda vsi, ki so to videli, so ga občudovali, kako je tako mlad javno pokazal, kako sovraži greh. Mnogo let pozneje je Bernardin pridigal v tem mestu. Poslušat ga je prišel tudi ta moški. Njegova pridiga ga je tako ganila, da se je spomnil tega dogodka, in se zjokal.

Pri vsem svojem svetniškem življenju je bil pa Bernardin vedno vesel in se je rad šalil. Njegova sestrična Tobija, ki mu je nadomestovala mater, ga je mnogokrat spodbujala k svetemu življenju. Ko ga je nekoč posebno svarila pred tedanjo pokvarjeno žensko mladino, da naj se varuje, ji je šaljivo odgovoril, da ima že zbrano lepo dekle in da jo pogosto obiskuje. Tobija se je tega prestrašila in sumila, da morda z Bernardinom ni vse v redu. Drugi dan mu je skrivaj sledila, kam hodi. Pa kako se je zveselila, ko je videla, da je šel k neki Marijini kapelici, kjer je dolgo molil. Potem ji je povedal, da je to "lepo dekle", katero on ljubi, Marija.

(Dalje)

VERY REV. MATIJA ŠAVS

Poroča P. J. John K. Ferlin

(Nadaljevanje.)

FATHER ŠAVS — ISKREN DOMOLJUB.

IZ tega, kar sem dosedaj poročal o rajnem prijatelju Fathru Šavs, je dovolj razvidno, kako mu je bilo pri srcu vse, kar je slovenskega in katoliškega tu med nami v Ameriki. Oboje ga je pa tesno vezalo s staro domovino, odkoder je bil prinesel s seboj čez morje to dvojno ljubezen. V svojih pismih pogosto omenja dogodke v naši stari Sloveniji in pristavlja svoje opazke, ki kažejo, kako globoko ga je prijela vsaka novica od tam, pa naj je bilo to v ugodnem ali neugodnem smislu. Čeprav je vse svoje duhovniško življenje ostal med drugim narodom, se je vendar prav do zadnjega čutil ne samo kot Slovenca, ampak se je imel za košček "starokrajca". V svojih pismih rad nazivlje samega sebe — "kranjskega fanta".

Z raznimi znanci in prijatelji v Sloveniji si je, kakor je videti, živahno dopisoval. Večkrat omenja v svojih pismi meni, da mu je pisal ta in ta iz Slovenije in je povedal to in to. Nekajkrat je bil tudi sam na obisku v svojem rojstnem kraju in tako je svoje zveze s starim krajem vedno na novo utrdil.

Naj navedem na tem mestu zanimivo dogodivščino iz leta 1928, ko je bil doma na obisku, to je v Preddvoru na Gorenjskem. Sporočil mi je to zanimivost ravno na svoj 63. rojstni dan, ko mu je misel nehote uhalja čez morje, pa je hotel dati duška svojim čustvom tudi v pismu do mene. Takole piše:

"Preddvorski župnik me je leta 1928 prav prijazno sprejel in mi dobro postregel, za račun se pa ni hotel nič zmeniti. In sem si mislil, bom pa kuharici in dekli dal kaj malega za spomin. Prišlo mi je na misel, da bi vsaki dal toliko dolarjev, kolikor let služita pri župniku. Dejal sem si, to bo kakih 15 dolarjev za obe skupaj. Nekoliko se že moram izkazati. Poklical sem

torej obe v "fišterno" in vprašal naprej deklo, kako dolgo že služi pri župniku. Odgovorila mi je: Šestindvajset let . . . Brrr . . .

Obrnem se h kuharici in vprašam isto. Odgovor: Šestintrideset let . . . Brrrrrr . . ."

Kdo bi se ne čudil toliki zvestobi poslov v tedanji Sloveniji? Father Šavs se je močno začudil in tudi v zadrego je prišel, ker je samega sebe tako nasmolil. Kako se je izvlekel iz zadrege, bi bilo zanimivo zvedeti, toda priče za ta dogodek bi menda zdaj zastonj iskali po svetu.

Iz nekega pisma tudi sledi, da visi v zvoniku preddvorske farne cerkve postaven zvon, ki mu je ime — Matija! Kdo bi dvomil, da je ta zvon v žlahti s Fathrom Šavsom? Drugo vprašanje pa je, če res še danes visi tam . . .

Zadnji obisk v rojstnem kraju je napravil Fr. Šavs leta 1937. Kako se je imel, mi je potem sam v enem pismu na kratko popisal. Vedeli so pa povedati tudi drugi ameriški obiskovalci starega kraja v naslednjih letih, kakšen praznik je imela Šavsova rojstna vas tiste dni. Lahko bi se reklo o njem: Koder je hodil, povsod je dobrote delil.

Da se je vedno s hvaležnostjo spominjal ljubljanskega uršulinskega samostana, kjer je nekaj kot dijak prejemal hrano, se o takem možu samo po sebi razume. Vendar o tem nimam drugega dokaza ko neko pesem znane uršulinske pèsnice Matere Elizabete, ki se je našla v njegovi zapuščini. Ali mu jo je dala osebno ali mu jo poslala po pošti, tega ne vem. Na vsak način je pa ta pesem najboljši zaključek vsega pripovedovanja o šavsovih dobrih delih telesnega usmiljenja. Naj torej tudi to kratko poglavje zaključi ona pesem, ki pripoveduje, kako bodo (zdaj bi rekli: so...) sprejeli Fathra šavs v nebesih, ko pride njegov dan. Pesem se glasi:

TAKOLE BO . . .

Nebesa so nocoj vesela,
na harfo brenka David kralj.
Cecilija ubira orgle,
mogočno zadoni korāl. .

Procesija svetnikov božjih
in korov angelskih devet
nestrpno pričakuje gosta,
ki pravkar je zapustil svet.

Na rajska vrata nekdo trka . . .
Svet' Peter linico odpre:
"Priatelj, kar si ti prinesel,
skoz polovico vrat ne gre.

O, prosim te, potrpi malo,
odpreti moram na stežaj.
Tako bogate duše božje
že davno nisem spustil v raj."

Očala Peter si nadene
in piše v kroniko nebes:
"Prišla je v raj velika duša,
vsa v dobrih delih čez in čez."

Med tem so angelci nebeški
po lestvah splezali navzgor,

zapahe odmaknili težke,
odprli vrata v rajski dvor.

"Zdaj pa le noter, sveta duša!"
zakliče Peter v jasni dan . . .
v nebesa stopi ves v paketih —
gospod MATIJA ŠAVS, dekan..

Začudijo se nebeščani,
zaorijo nebesa vsa:
"Pozdravljen ti, dobrotnik blagi!
Pri nas LJUBEZEN vse velja."

Nebeški Oče de smehlja je:
"O, blagoslovljen vekomaj!
Dobrote si delil na zemlji,
glej, tvoj je ves nebeški raj!"

Pripis koncem pesmi: Za blagega dekana Matija
Šavsava iz hvaležnosti zapela M. Elizabeta O. S. U.
Ljubljana, 9. januarja -937.

(Dalje prihodnjič.)

KOLEDAR AVE MARIA

Bo izšel prihodnji mesec. Naj bo to prvo oznanilo vsem našim prijateljem in zastopnikom.

Koledar je zelo obsežen. Obsega nad dvesto strani. Ima mnogo zajemljivih člankov in lepi slik iz Slovenije.

Cena koledarju bo letos dolar, ker se je papir zelo zvišal v ceni in je tudi mnogo drugih stroškov z njim, ki jih preje nismo predvideli.

Sezite po njem rojaki. Čim preje si ga naročiš, tem bolj boš gotov, da ga dobiš. Naklada je samo krog 5 tisoč.

Naroči si ga na naslov

"AVE MARIA"

P. O. Box 608.

Lemont, Ill.

Molitvenik "Marija Pomagaj" se nam je nekoliko zakasnil

Ker v Chicagi nismo mogli najti tiskarne, ki bi ga hotela tiskati, smo ga morali dati tiskati v New Yorku. Tiskar ga je imel dotiskanega prve dni oktobra, tako da bi bil prav lahko izšel do 15. oktobra, kakor smo ga napovedali. Toda nastale so težave s knjigovezom, ki ga radi prevelikega vladnega dela ni mogel vezati. Po velikih težavah smo slednjič našli knjigoveza v Chicagi, ki ga veže. Tako se je pa naravno molitvenik zakasnil za nekoliko tednov. Vzelo je skoraj štirinajst dni, predno smo našli knjigoveza in z njim uredili vse potrebno. Potem je bilo treba dobiti tiskane pole iz New Yorka v Chicago, kar je vzelo zopet teden. Sedaj knjigovez hiti, kolikor more, da ga veže čim preje. — Zato prosimo vse naročnike na molitvenik, da vpoštevajo sedanje vojne razmere, s katerimi treba danes računati, in blagovole nekoliko potrpeti. Naj vpoštevajo naše težave, ki jih imamo, in našo dobro voljo, da bi pospešili izdajo kolikor mogoče. Kakor hitro bo vezan, kar ne bo vzelo sedaj tako dolgo, ga bomo takoj začeli razpošiljati. Do tedaj pa prav lepo prosimo potrpljenja.

PROŠNJA ZA STARE MOLITVENIKE

List Ave Maria vam razglša in priporoča svoj NOVI molitvenik, ki ste ga že mnogi naročili.

Kaj ko bi isti list priobčil prošnjo za STARE molitvenike, da jih blagovolite poslati na spodnji naslov — ako jih imate in morete pogrešiti?

Upam, da boste lepo prošnjo upoštevali. Prosim namreč za molitvenike za slovenske ljudi, ki so v ujetništvu ali drugačnih taboriščih. Ravno sem prejel brzojavko od apostolskega delegata v Washingtonu, da bi radi TAKOJ poslali v kampe v Kalabriji in Siciliji 150 slovenskih molitvenikov. Kje naj jih dobim? Naših novih še ni iz knjigoveznice, starih ni na rokah.

Sploh pa prosim za STARE molitvenike, ki ste jih že rabili, pa so še uporabni, torej ne preveč razdrapani. Takih mi skušajte poslati. Bolje je, da sami zase naročite nove, pa stare pošljete za one siromake. Zlasti imate morda kake še dobro rabne molitvenike, ki imajo droben tisk in ga vi ne morete več čitati. Za one ljudi bo pa bolj droben tisk gotovo tudi bolj dobrodošel. Poiščite torej med svojimi rečmi, če se najde pri vas kak tak molitvenik.

Moj naslov: Rev. Pius Petric OFM.
62 St. Marks Place
New York City.

VSI SMO ŽE ZVEDELI O STRAŠNI NESREČI, KI JE ZADELA CLEVELANDSKO NASELBINO SVETEGA VIDA. KOT ROJAKI NJIHOVI SMO DOLŽNI, DA JIM TAKOJ PRISKOČIMO NA POMOČ.

AVE MARIA BO POBIRALA V TA NAMEN PROSTOVOLJNE DAROVE.

POŠLJITE TAKOJ SVOJ DAR NA "AVE MARIA," 608. LEMONT, ILL.

TAKOJ, KO DOBIMO VEČJO SVOTO SKUPAJ, JO BOMO POSLALI V CLEVELAND NA ŽUPNI URAD SV. VIDA.

PRISKOČITE NA POMOČ. POKAŽITE SVOJE SLOVENSKO SRCE.

BOG PLAČAJ, DOBROTNIKI

Za semenišče, Tabernakelj, Kruh sv. Antona, Študente in drugo — J. O'Korn \$1, Mrs. Vidmar \$5, A. Potochnik \$10, M. Rapotes 50c, A. Zadnik \$1, Mrs. A. Urbančič \$1, F. Prhne \$10, T. Grum \$1, Mrs. Roberts \$5, Mrs. Arko \$1, Mrs. Krebelj \$2, F. Zimmerman \$2, M. Gerbec 50c, Mrs. Knauss \$5, C. Hajdinjak \$2.75, F. Pirman \$2, F. Zbašnik \$1, F. Skully \$1, J. Burgstaller \$1, M. Vrečko \$5, F. Semich \$3, Mrs. Rom \$25, L. Meshnig \$1, F. Suhadolnik \$1, A. Plemel 25c, J. Peshel \$2, J. Kerzich 50c, M. Chernich 50c, K. Murato \$1, J. Zelko \$5, Mrs. Traiber 75c, Shircel Fam. \$25, J. Brišnik \$4, F. Ulchar \$1, N. N. \$5, M. Strlekar \$1, B. Miroslavich \$1, Mrs. Cvenk \$5, B. Pruss \$1, A. Spinich \$2.50, M. Straus \$3.25, M. Klemenc \$3, C. Stukel \$1, Dr. sv. Lovrenca čtev. 63 KSKJ, Cleveland \$2, A. P. Domitrovich \$1, J. Kachever \$5, P. Evans \$2, M. Jereb \$1.50, Mrs. Urbanc \$2, J. Vidmar \$5, K. Kochevar \$1, Rev. F. Sedej \$1, B. Sedmak 25c, J. Potokar \$25, J. Adamič \$2, J. Stark \$1, M. Strančar 75c, N. N. \$1, J. Gerbeck \$2, T. Mohar \$2, E. Smolich \$1, M. Kolman \$2, T. Zdešar 50c, F. Ošaben \$2, F. Deželan \$2, F. aRiner 25c, E. Oswald \$2, A. Stopar \$1, Mrs. Ribich \$2, J. Krže \$1, Mrs. Skulj 50c, Mrs. Zakrajšek \$2, J. Maren \$2, Mrs. Marold \$1, J. Korosich \$1, M. R. Korosich \$1, J. Ve-

lič \$1, M. Sodac 50c, F. Drasler \$1, M. Gorše \$1, F. Zorko \$1, J. Cajnar 50c, Rev. P. Sprajcar \$20, N. N. 50c, M. Thalčič \$5, R. Zaic \$1, A. Virant \$5, J. Zaman \$1, A. Smrekar 50c, M. Mihelčič \$5.

Za lučke — A. Zupančič 50c, M. Rapotes \$1, M. Pogljaj 50c, Mrs. Vidmar \$2, Mrs. A. Grdanc \$1, Mrs. I. Hlad 50c, Mrs. M. Rigler 50c, Mrs. Bošiglav \$1, F. Perhne \$1, Mrs. Strukel \$1, Mrs. Gliha \$2, T. Grum 50c, Mrs. Krantz \$1, F. Petrič \$1, Mrs. Zelko \$1, Mrs. Jelenčič 50c, Mrs. Arko \$2, M. Struna \$1, Mrs. Stepic \$2, N. N. \$3, M. Perhne \$3, J. Godec \$1, Mrs. Kodeh \$1, Mrs. Jerman \$1, M. Gornik \$1, M. Hudolin \$1, T. Malley \$1, M. Prostor \$1, N. N. \$2, M. Kovačič \$10, Mrs. Arko \$1, M. Puc \$1, A. Smrekar \$1, M. Avsec 50c, F. Sternisha \$2, J. Prisel \$2.50, M. Hrovat \$1, A. Stebelj \$5, J. Kervin 50c, F. Hren 27c, K. Bicek 50c, F. Pirman \$1, Mrs. Bayuk 50c, J. Hočevar \$1, M. Sodac 50c, T. Rozich \$2, M. Pogačnik \$1, M. Klopčič \$1, M. Bretchie \$1, L. Russ \$3, M. Lustick \$2, J. Judnich \$1, M. Bizjak \$1, J. Bregar 50c, Mrs. Kelter \$1, K. Košmerl 50c, J. Baker 60c, A. Kobal \$2, D. Riems \$1, F. Kastigar \$1, M. Mrak 50c, F. Semich \$1, Mrs. A. Dolčič \$1, F. Ulcher \$1, M. Meznarich \$1, A. Zadnik \$1, F. Kmet 50c, C. Kovačič \$2, L. Požar \$1, M. Otoničar \$1.50, P. Vesel \$1, M. Sivc 50c, J. Pritav \$2, F. Preložnik \$1, F. Hodnik 50c, A. Schmuk \$1, A. Intihar 50c, A. Plemel 75c, J. Peshel \$1, A. Shircel \$5, Mrs. M. Shircel

\$1, S. Perše \$1, Mrs. Ferenchak 60c, Mrs. Bogolin 40c, Mrs. Starman 50c, J. Kerzich 50c, A. Lokanc \$1, M. Bajuk \$1, L. Verbek \$1, F. Melavec 50c, V. Deslič 50c, M. Jerič 50c, J. Gnidica 50c, F. Tomsich 50c, F. Koprivnik 50c, M. Zupančič \$1, R. Simenc \$1, R. Simenc \$1, S. Zorc \$2, J. Zaman 50c, C. Fischer 50c, M. Gombach 50c, M. Veržuh \$1, A. Matkovich \$1, J. Kašček \$1, P. Podgoršek 50c, A. Premetz \$1, J. Hočevar \$1, M. Stukel 50c, F. Fink \$1, J. Repar 50c, M. Sadar 50c, M. Hribovšek 50c, M. Rapotec 50c, A. Oklesen \$1, H. Nachtigal 50c, M. Pavlovčič 25c, G. Raly \$1, A. Polis \$2, J. Vidmar \$1, J. Kočjan 25c, A. Zidar 25c, T. Mohar 50c, T. Zdšar \$1, A. Premetz \$1, F. Deželan \$3, M. Otoničar \$1, Mrs. Zatkovich \$2, J. Janezič 25c, F. Govže \$1, J. Pajk \$3, Mrs. Ribich 50c, J. Krže 50c, M. Stefančič \$1, C. Filips \$1.

Za Apostolat — M. Sodac \$20, Mrs. Bošiglav \$10, T. Zgonc \$10, M. Najninger \$10, M. Panchur \$10, T. Košir \$10, G. Košir \$10, A. Ropret \$10, I. Ropret \$10, I. Najninger \$10, F. Struna \$10, M. Struna \$10, A. Struna \$10, H. Demšar \$10, J. Demšar \$10, A. Urick \$10, A. Hussein \$20, M. Malovrh \$10, T. Rolich \$10, M. Otoničar \$10, A. Plut \$20, J. Zelko \$10, P. Mauser \$10, M. Otoničar \$20, F. Stonich \$10.

Za Baragovo Zvezo — T. Zdešar \$5, F. Drasler \$1, A. Schuster \$25, M. Tkalčič \$5, M. Ivančič \$4.

Za Molitveno fronto — I. Bambich \$2, M. Gerbec 25c, M. Jamnik \$1.25.

...Za S ir—A.atajkr0,Ušzšv
Za Stari kraj — A. Urick \$4.

Za sv. maše — Mrs. J. Sedmak \$1, K. Judnich \$2, M. Selak \$7, A. Možina \$5, J. Zitnik \$5, L. Castello \$3, J. Shiltz \$1, M. Kalovich \$2, J. Mihelich \$3, I. Bambich \$1, M. Šimec \$3, M. Rapotes \$1, M. Poglajn \$1, J. C. Genova \$5, Mrs. Kalister \$3, T. Zdešar \$8, M. Redeye \$1, Druš. sv. Kristine \$5, Mrs. M. Kostanšek \$5, Mrs. Jarc \$5, Druž. J. Bradač \$5, Mrs. Praznaski \$1, K. Turk \$1, Mrs. C. Verbič \$3, Mr. Mrs. Chickens \$1, Mrs. Svetek \$1, Mrs. Strukel \$1, Mrs. M. Ropret \$2, Mrs. Bošiglav \$2, Mrs. Krall \$7, Mrs. Vrh \$6, J. Russ \$3, Mrs. Kidd \$3, A. Krizančič \$1, Mrs. L. Zupančič \$5, A. Grosdanich \$4, Mrs. Gliha \$2, T. Grum \$1.50, Mrs. Roberts \$18, Mrs. Jeleničič \$1, Mrs. C. Grainer Sr. \$5, J. Miklavčič \$6, M. Barle \$3, Mrs. Stepic \$1, J. Godec \$1, Mrs. Lindič \$1, Mrs. Kodeh \$1, Mrs. Hočevar \$3, Mrs. Troha \$5, M. Russ \$2, Mrs. G. Knauss \$5, T. Malley \$1, F. Kovačič \$2, M. Prostor \$4, Mrs. Bobnar \$3, A. Volčanšek \$2, F. Kerznic \$3, M. Kovačich \$15, Mrs. Ponikvar \$1, Mrs. Novasek \$2, Mrs. Zdešar \$1, Mrs. Golinar \$5, M. Vučko \$10, J. Lindič \$10, J. Lindič \$2, P. Lavrich \$22, J. Kukman \$1, Mrs. A. Korelc \$1, Mrs. Arko \$8, M. J. Grdina \$15, V. Svete \$5, Mrs. Gregorich \$3, Mrs. Prepodnik \$1, M. Puc \$5, Mrs. Kriebelj \$3, J. Puzel \$3, A. Smrekar \$1, A. Gornik \$2, F. Zimmerman \$1, M. Avsec \$5.50, M. Berbec \$2, A. Zitnik \$2.50, M. Miklich \$5, J. Hočevar \$2,

Mrs. Knauss \$1, F. Sternisha \$2, A. Trepal \$1, R. Kaučič \$1, J. Prisel \$2, T. Banich \$1, J. Kerznar \$3, M. Hrovat \$5, J. Zupančič \$5, R. Prhne \$5, J. Judnich \$3, R. Kočjančič \$1, J. Kervin \$1.50, A. Zupančič \$1, F. Pirman \$2, A. Jerman \$2, M. Klepec \$8, J. Hočevar \$2, F. Iltz \$2, A. Grahek \$1, F. Zbašnik \$1, J. Adamič \$1, A. Urick \$1, M. Sodac \$1, M. Pogačnik \$2, A. Vončina \$3, J. Trošt \$2, K. Govednik \$1, M. Klopčič \$2, S. Startz \$2, M. Benich \$1, F. Janezich \$8, F. Skully \$1, J. Smrekar \$2, M. Hočevar \$1, M. Lustik \$1, J. Petkovšek \$2, A. Drassler \$1, A. Kolšek \$1, Mrs. A. Derganc \$1, Mrs. Sekula \$2, J. Judnich \$1, J. Perhaj \$2, J. Zajc \$2, F. Gregorich \$2, A. Hočevar \$1, M. Hočevar \$1, B. Hren \$3, M. Mohorko \$2, F. Drasler \$1, F. Urajnar \$1, A. Treven \$1, M. Ajster \$5, U. Lovko \$5, R. Kromar \$5, Mrs. Kelter \$1, P. Truden \$3, P. Stimac \$3, R. Gabrielčič \$5, M. Rabich \$1, F. Mivšek \$1, J. Schmidt \$1, A. Kobal \$5, D. Riems \$1, F. Semich \$6, H. Turk \$2, M. Ferk \$1, J. Gornik \$1, F. Ulcher \$2, M. Nosan \$3, F. Perušek \$3, J. Hočevar \$1, M. Turk \$, A. Terlep \$1, A. Zadnik \$2, M. Fabian \$1, M. Malover \$3, C. Kovačič \$1, M. Otoničar \$8, M. Zakrajšek \$3, P. Prah \$1, M. Intihar \$5, A. Mačerol \$5, M. Hočevar \$5, C. Repasky \$3, C. Roseman \$2, J. Gosak \$1, A. Rudman \$1, J. Vidmar \$1, P. Kokal \$1, F. Preložnik \$2, A. Intihar \$1, J. Hočevar \$3, Mr. Gabriel \$10, M. Sivic \$1, A. Miholič \$1, J. Svete \$1, Mrs. Lovrin \$1, F. Starman \$14, J. enica \$1, M. Wolsič \$1,

Maizel Fam \$5, T. Muhič \$3, M. Petan \$1, A. Komatar \$3, Mrs. Fajfar \$2, Mrs. Mlakar \$5, Mrs. Marentich \$1, J. Zelenik \$1, M. Bavetz \$5, J. Beribak \$2, Mrs. Fabijan \$2, F. Terlep \$1, A. Kozjek \$3, A. Muha \$1, P. čemažar \$2, Mrs. Miketich \$3, Mrs. Samich \$3, Mrs. Omers \$2, M. Jackson \$3, L. Mladich \$1, J. Oblak \$1, M. Kure \$2, M. Jakše \$1, K. Murato \$4, J. Zelko \$10, J. Zelko \$5, A. Lokanc \$1, Mrs. Stiglitz \$3, J. Sraj \$3, M. Bajuk \$5, M. Evanich \$1, S. Može \$1, R. Jenich \$2, L. Verbek \$2, F. Kožina \$1, J. Vidergar \$5, J. Pauc \$1, F. Mihalik \$2, A. Schuster \$1, M. Kunstek \$3, J. Vesen \$1, Mrs. Widmar \$2, Mr. Oblak \$1, F. Tomšich \$2, J. Cajnar \$1, J. Valovlek \$1, A. Smolnikar \$1, S. Grahek \$1, A. Virant \$5, R. Mihovič \$1, M. Zupančič \$1, R. Semenc \$5, Mrs. Bokal \$5, M. Hrovat \$2, M. Hoge \$1, J. Gorjanc \$1, C. Fischer \$4, J. Petrovčič \$4, B. Naglich \$5, Mrs. Čič \$1, J. Mihelitz \$1, P. Podgoršek \$3, M. Kofal \$5, J. Brišnik \$1.50, J. Habjan \$2, A. Premetz \$1, M. Perušek \$3, M. Anzich \$1, M. Bizjak \$2, M. Lavsh \$2, S. Marolt \$1, M. Svirgelj

Umrli so sledeči naročniki:

Louis Judnic, Cleveland, O.
John Kness, Cleveland, O.
Zastopnik in dobrotnik lista.
Mrs. M. Hegler, McKinley, Minn.

Zahvaljuje se Bogu, Mariji Pomagaj in Frideriku Baragu za pridobljene milosti:
M. Trontel, Mrs. U. Ambrose, Mrs. Rom.